

Wychodził w Krakowie

codziennie o godzinie 8 1/2 rano, wyjąwszy Poniedziałki i dni następujące po świątkach.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 6 złp. — kwartalna 15 złp.

W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 5 złr. m. k.

Przedpłata

przyjmuje się w Księgarni JÓZEFA CZECHEA przy Głównym Rynku Nr. 453.

Pieniądze przesyłają się franco pocztą wprost do BIÓRA EKSPEDYCYI CZASU wyrażwszy na kopercie: „prenumeracyjne pieniądze.“

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, ROZPRAWY ODEZWY wszelkiego rodzaju. DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe rolnicze itp.

EWIDYACJE dotyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp.

Za opłatą

od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8 gr. następne po 3 grosze — z dopłatą 10 krajcarów za każde publikacją na stopel rządowy.

Listy

niefrankowane nieprzyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.

Numer pojedynczy kosztuje 10 groszy.

Kraków 22 lipca.

Powiedzieliśmy onegdaj, iż wstrzymujemy się z ogłoszeniem tekstu Cesarskiego patentu z d. 5 lipca głównie z powodu ze nieufamy samym sobie co do przekładu tak ważnej dla kraju naszego ustawy, i czekamy urzędowego jej tłumaczenia. W ostatnim numerze *Gazety Lwowskiej* znajdujemy podaną część Patentu, którą udzielić czytelnikom pospieszamy:

Gaz. wiedeńska z dnia 14 lipca zawiera w urzędowej części następujący

Cesarski patent z dnia 5 lipca 1853 obowiązujący dla Austrii powyżej i poniżej Anizy, Czech, Morawii, Śląska, Galicyi i Lodomeryi, Krakowa, Styrii, Krainy, Salcburga, Bukowiny, Tyrolu z Vorarlbergiem, Istrii, Gorycyi i Gradyski i dla miasta Tryestu z obwodem, mocą którego oznaczone są postanowienia względem regulacji i spłaty praw poboru drzewa, paszy i produktów leśnych, tudzież niektórych służebności i praw wspólnego posiadania i użytkowania.

My **Franciszek Józef pierwszy** z Bóżej Łaski Cesarz Austrii; król Węgier i Czech, król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi, król Jeruzolimy i td. i td. i td.

Ze względu na regulację i spłatę praw poboru drzewa, paszy i produktów leśnych, tudzież niektórych służebności i praw wspólnego posiadania i użytkowania, po wysłuchaniu Naszych ministrów i Naszej rady państwa, uchwaliliśmy następujące postanowienia z mocą obowiązującą dla poniżej wymienionych krajów koronnych, mianowicie: dla Austrii powyżej i poniżej Anizy, dla królestwa Czech, dla margrabstwa Morawii, księstwa Śląska, dla królestw Galicyi i Lodomeryi, wielkiego księstwa Krakowskiego, dla księstw Styrii, Karyntyi, Krainy, Salcburga i Bukowiny, dla książęcego hrabstwa Tyrolu z krainą Vorarlberg, dla margrabstwa Istrii, dla książęcego hrabstwa Gorycyi i Gradyski i dla miasta Tryestu.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§. 1. Postanowieniom tego patentu podlegają:

1. Wszystkie jakiegokolwiek nazwy prawa wrębu i poboru drzewa i innych produktów leśnych w cudzym albo z cudzego lasu;
2. prawa pastwisk na cudzym gruncie;
3. wszystkie nieobjęte już w odstępkach 1 i 2 serwituty polne w których
 - a) służebne dobro jest lasem albo gruntem przeznaczonym na kulturę leśną albo
 - b) między służebnym a panującym dobrem istniał stosunek dominikalny i p ddańczy;

4. Wszystkie prawa wspólnego posiadania i użytkowania na gruncie, jeżeli

- a) między byłymi zwierzchnościami a gminami, jak i byłymi poddanymi, albo
- b) między dwoma lub kilkoma gminami istnieją, jednak wszystkie tutaj przytoczone uprawnienia tylko tak dalece, o ile się nieokazują tylko do czasu istnienia lub bezwarunkowo odwołalnymi koncesjami.

Ugody względem zbiórki lub dostawy drzewa tudzież stałe podatki w drzewie dla kościołów, parafii, szkół i fundacyi nie są objęte niniejszym patentem.

§. 2. Według postanowień tego patentu traktowane być mają także wszystkie owe wręby i prawa użytkowania lasu i pastwiska, które w lasach monarchicznych udzieleno albo z monarchicznej Łaski przyzwolone zostały, a mianowicie także i wtedy, gdy w miarę istniejących ustaw i przepisów względem wykonywania monarchicznego prawa uważane są za odwołalne.

§. 3. Niniejszy patent nie odnosi się do przyzwoleń lub należytości zniesionych albo za spłatne uznanych na mocy rozporządzeń względem przeprowadzenia uwolnienia od ciężarów gruntowych; te bowiem przyzwolenia i należytości traktowane być mają według postanowień rzeczonych przepisów.

§. 4. Prawa będące przedmiotem niniejszego patentu zniesione być mają przez spłatę (Ablösung), a jak dalece spłata miejsca mieć nie może, (§ 5) we wszystkich względach, a więc co do objętości, miejsca i sposobu ich wykonywania, czasu, terminu i miary używania i tp. w taki sposób mają być ustanowione, ażeby osiągnięto jak największe uwolnienie gruntu od ciężaru. (Regulacja).

§. 5. Spłata albo w całości albo przynajmniej częściowo tylko wtedy ma miejsce:

- a) jeżeli i jak dalece spłata lub sposób w jaki służebność ma być spłacona, nieszkodzi w sposób nie do wynagrodzenia zwykłemu głównemu tokowi gospodarstwa na uprawnionym lub zobowiązanym gruncie;
- b) jeżeli i jak dalece spłata nieprzynosi przeważającej szkody kulturze krajowej; i
- c) jeżeli się wzajemnie uprawnieni i obowiązani w sposób przyzwolony w § 9 nie oświadczą za regulacją, miasto spłaty odnoszących uprawnień.

§. 6. Urzędowe czynności spłaty i regulacji przedsiębrane być mają:

- a) ze względu na prawa przytoczone w § 1 pod 1, 2, 3, a) i w § 3, z urzędu;
- b) ze względu na prawa przytoczone w § 1 pod 3 b) i 4 a) b) tylko na podanie (Provocation) interesowanej strony.

§. 7. Dla przeprowadzenia spłaty równie jak i regulacji każdego prawa użytkowania należy eruować i sprawdzić:

- a) rodzaj i objętość tego prawa;
- b) służący za podstawę stosunek prawny;
- c) grunt do którego się odnosi prawo w pertrakcacyi będące;
- d) osoby, które jako uprawnieni i zobowiązani, albo jako współuprawnieni mają udział w wspólnym posiadaniu;
- e) fakta z których można oznaczyć rodzaj, czas i miarę używania albo wykonania prawa mającego się uregulować;
- f) wzajemne należytości ze strony uprawnionych do poboru dla posiadacza obciążonego gruntu;
- g) stosunki i okoliczności, na których zależy przy rozstrzygnięciu kwestyi: czyli, jak dalece i w jaki sposób nastąpić ma spłata albo regulacja odnosnego prawa według §§ 4 i 5.

§. 8. W tych sprawdzeniach służyć za główną podstawę zgodne oświadczenia stron interesowanych.

§. 9. Punkta sporne, równie jak w ogóle cały akt spłaty lub regulacji załatwiony być ma ile możności przez dobrowolną ugodę stron, do czego przynależne komisye z urzędu dążyć powinny.

Partyom wolno godzić się między sobą na spłatę przez odstąpienie gruntu, przez złożenie w gotówce lub zabezpieczenie kapitału, przez inne wynagrodzenie, albo (§ 5 c) miasto spłaty mogą się ugodzić względem regulacji i sposobu, w jaki ma być przeprowadzona.

Podobna ugoda może tylko wtedy być zakwestyjonowaną, jeżeli się sprzeciwia postanowieniom niniejszego patentu, szczególnie zaś względem na kulturę krajową, albo jeżeli ze względu na przeprowadzenie zachodzą uzasadnione przeszkody.

§. 10. Sporne punkta niezadowolone dobrowolną ugodą, rozstrzygać mają powołane organa na mocy dokumentów, uchwał urzędowych i eruowanego prawnego stanu posiadania przedewszystkiem według postanowień niniejszego patentu, tudzież według dawniejszych prowincjonalnych i politycznych ustaw każdego kraju koronnego i według powszechnego kodexu cywilnego.

§. 11. Gdy samo prawo użytkowania i jego wykonywanie żadnej niepodlega wątpliwości, ale miara wykonywania i stosunek udziału uprawnionych nieda się oznaczyć według postanowień w § 10, wtedy tę miarę i ten stosunek oznaczyć należy według przeciętnego rezultatu rzeczywistego wykonywania w latach użytkowania 1836 aż włącznie do 1845 r. z zachowaniem postanowień niniejszej ustawy.

Jeżeli z tego peryodu brakuje dat dostatecznych do przeciętnego rezultatu, albo jeżeli prawo użytkowania niebyło rocznie wykonywane, wtedy wykazaną być ma należyta miara użytkowania przez znawców na roczną, a względnie peryodyczną kwotę.

§. 13. W żadnym wypadku nie może wykonywanie prawa być policzone na korzyść uprawnionego, jak

CZĘŚĆ LITERACKO-ARTYSTYCZNA.

KILKA RYSÓW I PAMIĄTEK.

Ziemia Dobrzyńska.

(Ciąg dalszy).

Książęta Piastowie, noszą na sobie cechę nieustannego boskiego namaszczenia, w nich bowiem była wiadomość tej zdrady, która przeciw kościołowi bożemu w części przez inne europejskie plemiona nastąpiła. Ci nowo nawróceni chrześcijanie poszli do walki przeciw starszym braciom, żelaznej dłoni, bohaterkiej postaci, przeciw rycerzom zakonnym, przeciw mężom wielkich czynów. Już pojęli że ci ludzie mając krzyż na piersiach, w sercu nie mieli, nie kościołowi lecz sobie samym szukali potęgi przywłaszczeń. Książęta Piastowie jakby widzieli tę zdradę i odszczepieństwo które w obec kościoła bożego wybuchnie. Śmiało więc stanęli z ludem chrześcijańskim do boju, objęli w pieczę swoją całe plemie słowiańskie, w obec cywilizacyi feudalnej utworzyli nowe państwo, nowy nieznanym dotąd społeczny porządek, oparty na szczerem, prawdziwym chrześcijańskim uczuciu. Żywa wiara, żywa miłość utworzyły Piastów królestwo, w tym państwie podboje własności nie były celem; chwała

boża, a reszta wszystko przydatek. Książęta Piastowie swemu państwu nadali cechę prawdziwie chrześcijańską i apostolską. Naród przez nich utworzony, nie miał oznaczonych granic; z jednej w drugą przenosił się stroną, wedle miłości, która z nim zlewała i kupiła. Nadewszystko otrzymał dar Ducha S. nawracania innych narodów drogą miłości, drogą pokoju. Uczynił to w obec zakonu, który o to napróżno się silił i poświęcał, i był szczególnie do tego przeznaczonym i powołanym. Naród Piastów, misyję Krzyżaków spełnił. Nie dość na tém, wypowiedział walkę, nie samemu tylko plemieniu germańskiemu lecz jeszcze i samemu Krzyżaków zakonowi; walkę na śmierć, co zdawało się być okropnym zgorszeniem. Jednak ile było w tém ducha prawdy ze strony książąt i królów polskich, dowiodło odstąpienie od kościoła W. mistrza i utworzenie się protestantyzmu. Oni to byli rycerzami wojującymi z tą zarazą w jęj zarodzie, bezwzględnie jak i przez kogo była reprezentowana. Słowiańskie plemie, szczególnie Lackiego pokolenia, to jest zachodnie zjednoczyć było ich celem i misyją. Wykonywali Bolesławy i Kazimierz restaurator, gdy podzielił przeważał ich prace. Władysław Łokietek i Kazimierz W. odbudowywał jeden, drugi wzmacniał, lecz podziały i wewnętrzne niezgody główną budowę zrujnowały; Śląsk, Morawa, część wielka Pomorza, do obcego wpłynęły państwa, za granicą księstwa polskiego pozostając. Po-

większone granice ze strony innej i obcej jako Ruś, Litwa, potem Inflanty, w dwójnasób jak się zdaje, stratę pierwotnych prowincyj wynagradzały, lecz nie oddały życia, które tą stratą zostało skaleczonem i przeciętem. Te rdzennych rodzimych prowincyj utraty sięgnęły aż do przeżycia, wzrost z innej strony Rzpltej nie był czem innem tylko czasowem podniesieniem się. Wiedzieli o tém znakomici ludzie, jako np. Długosz, niczem się on pocieszyć nie mógł, ani Prusami ani Litwą. We łzach oczy swe miał zwrócone do Śląska; późniejsi królowie z potęgi jaką im dała Litwa korzystać nieumieli, zwracając ją do wykonania dzieł i spraw przez Bolesława W. i Krzywoustego rozpoczętych i prowadzonych. Zwrócony np. miecz Batorego ku Infantom, pozorną tylko uzbierał potęgą, rzeczywiste siły, najmilsze cele były w jęj rdzennych prowincjach, które odpadły, w rękę były zwycięzców aż po rzekę Persantę. Długosz wołał ale napróżno: kości moje w grobie poruszyłyby się radością, gdyby własności Bolesławów i ziemie przez nich bronione do granic naszych wróciły.

Książęta szlascy i mazowieccy niepojęli myśli wielkiej ojców swoich Piastów, byli to książęta rzec można odszczepienicy. Równie podzielone i poodrywane były dzielnice Sandomierska, Krakowska, gdy w nich myśl ojców istniała, w rodzajną i wielką się całość złączyły. Książęta mazowieccy wzniesić się sami dla siebie tylko pra-

dalece to użytkowanie sprzeciwiało się ugodzie, albo jakkolwiek stosowne do ugody, przekraczało postanowienia prawne.

Natomiast niemożność także wchodzić w rachunek tymczasowe zmniejszenie zwykłego użytkowania, wywołane przez niedostateczność przychodów z obciążonego gruntu albo przez klęski w stanie bydła, osoby uprawnionej do użytkowania.

§ 13. W braku ugody przyzwolonej w § 5 i § 9 wydana być ma ze względu na stosunki oznaczone w § 5 i według § 7 eruowane, zawsze motywowana uchwała decydująca:

- czyli i w jaki sposób przeprowadzić należy całkowitą spłatę praw albo czyli tylko regulacja ma nastąpić;
- czyli i w jaki sposób przynajmniej część użytkowania ma być spłacona i jak dalece przeto jeszcze regulacja ma nastąpić;
- czyli nakoniec regulacja niema być ograniczoną na czas oznaczony, po którego upływie nastąpić ma spłata.

§ 14. Jeżeli zapisać ma decyzja względem sposobu spłaty, wtedy uchwała się:

A. Wypłata spłatnego kapitału, a mianowicie według wyboru zobowiązanego, albo w gotowych pieniądzech albo przez obligacje wydane za zobowiązane dobro z funduszu indemnizacyjnego w przeciągu trzech miesięcy, jeżeli się ten sposób spłaty zgadza z postanowieniami w § 5, a zobowiązany nie żąda spłaty w gruncie.

B. Odstąpienie gruntu za prawa oznaczone w § 1 ustęp 1, 2, 3 i w § 2, a mianowicie:

- Na żądanie lub za przyzwoleniem zobowiązanego;
- przeciw woli zobowiązanego.

a) Na wypadek wymieniony w § 21, jeżeli prawo poboru nieodnosi się tylko do ubocznego użytkowania obciążonego gruntu;

b) jeżeli zobowiązany w oznaczonym terminie nie złoży spłaconego kapitału w gotowych pieniądzach lub obligacji wydanych za zobowiązane dobro z funduszu uwolnienia od ciężarów, jeżeli się temu niesprzeciwia postanowienie § 5 a.

C. Podział gruntu, we wszystkich wypadkach przyzwolonej według § 5 spłaty wspólnych praw posiadania i użytkowania. (§ 1, ustęp 4). (c. d. n.)

W chwili, gdy roku zeszłego rozpoczynały się misye w W. Ks. Poznańskim pozwoliliśmy sobie przemówić kilka razy w tym przedmiocie. Środek ten bowiem wpływania na poprawę ludu, nie tylko że odpowiadał całkiem religijnym naszym uczuciom, ale nadto mieliśmy jak najsilniejsze przekonanie, że z niego wielkie korzyści spłyną na społeczność i porządek publiczny. Wiadomo z jaką gorliwością wzięli się do dzieła misyonarze, i jak cudowną uzyskali pomoc w ciężkiej próbie, którą Opatrzności się podobało doświadczyć ich poświęcenia, przez zesłanie cholery na Księstwo Poznańskie. Z pociechą widzimy, że błogosławieństwo Boże i tego roku pracom ich towarzyszy, jak tego dowodzi między innymi artykuł, który czytamy w *Gazecie W. Księstwa poznańskiego* o misyi w Żerkowie w b. m. odbytej:

I do nas, dzięki Bogu! zawitali OO. Jezuiti, niezmordowani w pracy około zbawienia dusz ludzkich,

a mianowicie: ksiądz superior Praszalowicz, ksiądz Snarski, ks. Czyżewski, ks. Kamiński, ks. Baczyński i ks. Szczepkowski. Misya rozpoczęła 2 b. m. na wyrażne życzenie parafian i proboszcza miejscowego ks. Łukaszewicza, który ani trudów, ani kosztów nieszczędził na podejmowanie licznego duchowieństwa z wielu dekanatów, wiedząc dobrze, że to wszystko obfite żniwo nawróconych grzeszników dostatecznie wynagrodzi.

Różni różnie sądzą o Jezuitach, a nawet są tacy, co gratis rozdzielają pisma pomiędzy duchownych i świeckich, nie bez żółci i jadu naprzeciw tym Ojcom wydane, aby ten zapal umniejszyć lub wcale przytłumić. Ale to daremne rzeczy! Bo tu wcale nie chodzi o to, czym byli dawniej Jezuiti, lecz czem są teraz i jaki wpływ wywierają na poprawę naszego ludu. A o tym wpływie, aby się przekonać, nie dosyć siedzieć w komnacie przy biurku i czytać wiadomości gazetarskie; ale trzeba przyjść na misya, posłuchać nauk misyjnych, popatrzeć się żywym okiem na ten lud tysiącami tłoczący się około kazalnicy i połykający prawie każde słowo Boże z nadzwyczajnym namaszczaniem ogłaszane, a które dziwną mocą kruszy skały zatwardziały duszy i pobudza do żalu szczeremu nadprzyrodzonego zastarzałych grzeszników końcem pojednania ich z Bogiem i ludźmi w sakramencie pokuty ś. Niech się tacy małżonkowie zapytają sędziów pojednawczych, którzy nawałowi spraw inijuryjnych podejść nie mogli, jaka przemiana zaszła z ludźmi w tych okolicach, gdzie się misya odbyła? Pokój wstąpił między braci i sąsiedy, ustały kłótnie i skargi po największej części. Daj Boże! aby to tak na zawsze zostało. Ale to tylko mała próbka skutków misyi. Większe daleko owoce w restytucjach i spokoju sumienia Boga tylko wiadome!

Takie błogie skutki przyniosła i totejsza misya, która trwała przez cały tydzień i dopiero dnia wczorajszego uroczystą i nader wspaniałą procesją po rynku i mieście, i poświęceniem krzyża misyjnego się zakończyła.

Przez całą misya odbywały się nauki na wolnym powietrzu przy kościele faranym, gdzie była wystawiona piękna ambona naprzeciwko ołtarza; bo kościół choć dosyć obszerny nie mógł w sobie pomieścić wszystkiego ludu, który się codziennie z okolicy gromadził. Jedni odchodzili, drudzy przychodzili. Wczoraj zeszło się około piętnastu tysięcy tak dalece, że już wody po studniach zabrakło, a chleba wcale dostać nie było można w południe.

Do ułatwienia tej misyi przyczynił się również nie mało kollator hr. Mycielski, który dla wygody duchowieństwa ustąpił lokalów w swoim obszernym pałacu na mieszkania i salę jadalną.

W końcu nadmienić jeszcze wypada, że i o dziadach niezapomniano. Dla ich korzyści materyjalnej wystawiono ławki kościelne do zbierania jałmużny, którą potem proboszcz miejscowy pomiędzy nich rozdzielił, nie dozwalając im napastować i przeszkadzać nabożeństwu; a dla ich korzyści duchowej miewał do nich ksiądz Baczyński osobne nauki, w których z wielkim zapalem i gorliwością prawdziwego sługi Jezusowego wytykał z szczególnością znajomością wszystkie wady i narowy dziadowskie i wprowadzał ich na drogę Chrystusa Pana, stawiając przed oczyma życia Zbawiciela ubogie i święte do naśladowania.

Jedną tylko małą uwagę niech nam zrobić będzie wolno. Szanowny autor artykułu zdaje się przepominał o tej wiekowej zasadzie zakonu OO.

Jezuitów *sint ut sunt, aut non sint.*

Znie małą także pociechą czytamy w pismach niemieckich następujące o misjach katolickich doniesienia. *Gazeta Poznańska* niemiecka mówiąc o przytoczonym powyżej ustępie, pisze:

Gazeta W. Księstwa poznańskiego zawiera w N. 161 dłuższy artykuł z Żerkowa, co do odbytych tamże jezuitów misyi, w którym zbawienny wpływ OO. Jezuitów nadzwyczajnie jest wychwalany. Pisma przeciw Jezuitom rozdane gratis przez niektóre osoby przy tej okoliczności, nie miały osłabić bynajmniej duchownego usposobienia ludu.

Nakoniec *Gazeta Krzyżowa*, owa najzaciętsza nieprzyjaciółka katolicyzmu, pisze z Poznania pod datą 11 b. m.

Jezuickie misye odbywają się gorliwie na prowincyi, a duchowieństwo miejscowe żywy w nich bierze udział. Teraz właśnie podczas żniwa krótka zajdzie przerwa, lecz ostatnie misye w Ostrowie i w małym miasteczku Żerkowie odbyły się z niesłychanym ludności przyplływem. Dopiero w końcu sierpnia czynności misyjne rozpoczną się nanowo, mianowicie najprzód w Środzie, a potem misyonarze chcą się udać do obwodu bydgoskiej regencyi, na Kujawy i w okolice Inowrocławia. Zakończyć zaś ma misya w późnej jesieni, odbyta w jak tylko być może najbardziej niemieckiej okolicy, w południowo-wschodniej części naszej prowincyi, tuż nad granicą szlaską, w okolicy Leszna i Wschowy. Ksiądz Sułkowski na Rydyżyc, ma się szczególnie zajmować misya w rzeczonej okolicy.

Czyliż te bezstronne sprawozdania dwóch protestanckich dzienników nie są oczywistym dowodem, że przekonania nasze były prawdą, której dziś już nawet przeciwnicy zaprzeczyć nie są w stanie?...

Korespondencya Czasu.

Szczawnica 12 lipca.

Zwyczaj to waszych korespondentów, iż gdziekolwiek staną nogą na lądzie czy morzu, to zaraz czynią wam zlamtą swę sprawozdania. Pisząc więc obecnie do wasze Szczawnicy, pierwszy podobno w tym roku rozpoczął nam do dziennika waszego korespondencyą wodną. *Wodną* powtarzam w całym znaczeniu, bo nie dość, że każdy z nas przybył tu pić wodę, lecz jeszcze codzienny prawie deszcz, nie mało nas nią darzy. Z tych zatem powodów, choćby list ten był i *wodnisty* wybaczenie, kładąc go na karb usposobienia leczącego się u wód, wśród ciągłej niemal słoty i niepogody. Z resztą nie będzie on sądzę pierwszy tego rodzaju, bo podobnemi często was bardzo zasilał.

Lecz pisać o Szczawnicy i o Szczawnicy nie małe to zadanie, tyle bowiem mieliście ztąd w uprzednich latach doniesień, że teraz ustrzedz się już od powtarzań nie jednej rzeczy jest niepodobna. Opisy owej prześlizniętej tu tejszej okolicy, Pionin, i tej zajmującej przejażdżki po Dunajcu były tak liczne i dobrze skreślone w waszym dzienniku, że i ten przedmiot dla was, zdaje się już być wyczerpniętym. Mnie zatem nie prawie już niepozostaje, jak proste zdanie sprawy o tutejszym zakładzie i zebraniu w tegorocznej porze kąpielnej.

Chcąc wszakże bez uprzedzeń i upatrywania wszędzie tylko złej strony, pisać o tutejszym zakładzie, to z przyjemnością wyznać trzeba, iż wciągłym jest naprzód postępie. Każdy co z dawniejszych jeszcze czasów znał

gnęli, pogardzili Płockiem, który zbyt szczytnym był względnie ich osobistych a ograniczonych widoków. Prochy Bolesława Krzywoustego były mówiące o wspólnej jedności; oni tych celów nie spełniając utworzyli dla siebie stolicę z miasta, które bez tradycji i pamiątek od nich dopiero żywot swój rozpoczęło. Nakoniec oddali się w opiekę i moc Krzyżakom; Władysława Łokietka prawica broniąc całego kraju, ich niepodległość też zachowała; odrębne indywidualne cele natchnęły tych książąt i odosobniły na długie lata Mazowsze. Książęta szlasy uprzedzili w tym mazowieckich, oderwali się stanowczo od Polski, przenieśli Czechy, sądząc, że złączenie się z Czechami będzie wyższem dla nich szczęściem i siłą, odstąpili od jedności, w sercu zadętwieli, przywiedli sami swój upadek. Jednak więcej się omylili, nie umiając rozróżnić Czech od Polski; przez Czechy, powiedli prowincya swoją w stronę zagłady. Książę Opolski dawał dowody bohaterkiej odwagi, odznaczył się czcią Matki Boskiej, jej chwałę w kraju naszym powiększył. Jednak z bohaterskich usposobień swoich i położenia będąc wiekroćle korzystać nie umiał. Przemogła odziedziczona po książętach szlaskich indywidualność w widokach, wszystkie kroki swoje ku własnym osobistym celom zwracał. Miłość plemienna nie była tak wielką, aby dla niej osobiste sprawy, chciał poświęcić; on jako strumień mógłby wpływać w rzekę, i dalej już jednym wspólnym nurtem popłynąć.

Czechy starsze od Polski, pełne ducha zastanawiania się głębszego, wyższej myśli. W sercu od razu w mło-

dości swojej żarzone niewiarą i błędem, podniosły walkę przeciw kościołowi. Bez miłości ku słowiańskiemu plemieniu, nie były pomne państwa Bolesławów, przeciwnie chciały dzielnicę Lechicką owdądzać. W czasach osłabienia i podziałów przyszły do jej zdobycia. Wpływ Czechów był wpływem na Polskę szkodliwym, ducha osłabiającym, cudzoziemskim, w czasach gdy Polska była osłabioną. Dawniejsze Czechy były kwitnące, miały wielkie państwo i siłę; wtedy Śląsk rodzinne związki opuścił i z Czechami stanął. Lecz Czechy, nie mając ducha wiary, nie mieli i ducha miłości. Słowiańskie plemię, w lechickim pokoleniu państwa Piastów, wyraziło się wiarą i miłością, w ruskiem szczególnie cesarstwie potęgą i siłą — wśród tych elementów, Czechy najdawniejsze; cywilizacya najstarsza, najukształconejsza, nie w sobie wyraźnego niewykształceni, jakoby wahając się zarówno Ignąć do Rusi i do Polski, bez żadnej szczególnej sympatyji i bez własnej siły ukończyli prędko zawód swego życia politycznego.

W koleje swego życia Śląsk i Morawia wciągnęli, stając się przewodnikiem wielkiego Germanów plemienia; wiek, dzieje i życie wczepnęli, ich siła w politycznej potęgę martwiała, w czuciu wszystko ostygło. Została pewna martwość ducha i nieczułość, która rzecz można ich stała się wyraźnym znamięm, jedyny a konieczny skutek odziedziczenia. Z zapłem narodowym rzucono się w Czechach do heretyzmu — ta też odjęła im życie i odróżniła tak głównie i tak stanowczo od wszystkich Słowian. Dwa pokolenia bowiem *lechickie* i *ruskie*, chociaż tak różne

od siebie, co do dziejów i politycznej formy, jednak wiara w obu dochowana zatrzymała podobieństwo i pewną skłonność plemienną. Odrwanie się kościoła wschodniego, gdy wyznawcom swoim odjęto ducha świata, jednak silnym do pierwszego chrześcijaństwa obrządków i zwyczajów przywiązaniem, utrzymało ducha wiary i od zarazy odszczepienia silnym murem całe plemię ruskich Słowian ochroniło; Czechy zimne na drogę się badań umysłowych zwróciły; w uczoneści znakomite, między wszystkie Słowiany celujące; muzycznością swoją, tym talentem obdarzone, widocznie wyjawiają, jak są wielkie skarby i talenta w tym plemieniu, które dotąd jeszcze nieuprawnione po bożemu. Bliski jest z nimi krwi związek, lecz co do serca wielkie jeszcze zimno, obojętność, nawet w dziejach rozmaite krzywdy jak od nieprzyjaciół były wyrządzane; i tak: Krzyżakom ziemię Dobrzyńską zaprzędali, bliźnierezo na znieważenie cudownego obrazu Matki Boskiej w Częstochowie Czechowie się rzucili. Liczne wojny na zabranie królestwa były rozpoczęte.

Dostrzegłszy w ziemi Dobrzyńskiej Czechów, Piastów, Szlązaków, książąt mazowieckich, o nich wedle sądu mego i widzenia namienić.

Na tym końcu wspomnienie o ziemi Dobrzyńskiej, która wchodzi w skład Kujaw, tej najżyźniejszej i najpiękniejszej krainy, słynącej cudownym Matki Boskiej obrazem, pamiątką Kruświcą, jeziorą Gopiem, nadewszystko Piastów dwóch kolebką.

(Ciąg dalszy nast.)

Szczawnicę, znajdzie ją na korzyść zmienioną. Obszerny dom kawalerski zawiera teraz w sobie porządne i schludne pomieszczenia dla mężczyzn i pomniejszych rodzin. Odświeżono salę. Przy zamku dostawiono rotundę w środkowej części ganku. Stawiają właśnie dużą altanę, z której będzie najpiękniejszy widok na Pioniny. A na przyszły rok w miejscu teraźniejszych pomieszczeń za Potokiem ma stanąć nowe duże pomieszczenie dla gości, czego potrzeba czuć się jeszcze nie daje. W okolicznościach i czasach w jakich żyjemy podziwiać doprawdy należy wytrwałość, zabiegliwość i bezustanną czynność właściciela zakładu, jakiego ciągle dokłada w powiększaniu i upiększeniu zakładu. Obecnie zakład w Szczawnicy stanął bezwzględnie na stopie pierwszych zakładów krajowych tego rodzaju, a można mieć nadzieję, że wkrótce czasie i zagranicznym wyrównać zdoła. Są tu wprowadzić jeszcze małe niedogodności, jak brak porządnego umeblowania, materacy i innych koniecznych rzeczy i sprzętów w mieszkaniach, które stoli sądząc po usilności właściciela niezadługo ustąpią. Urządzenie table d'hôte, lub chociaż więcej staranności ze strony utrzymującego restaurację, byłoby również do życzenia. Lecz bądźmy wyrozumiałymi, zachęcajmy ale nie zniechęcajmy naszymi wymaganiem właściciela, a on sam przeto, tym więcej na wszystko dawać będzie baczenia. Szczawnica zaś ma pewną przyszłość przed sobą, bo i skuteczność wód i miły tutaj pobyt, dają jej wszelkie do tego prawo.

Tegoroczny zjazd gości nie jest tak liczny jak to przed laty bywało. Jest jednakże na miejscu dotąd przeszło 130 rodzin, a spodziewają się dużo więcej bo pomieszczenia przy źródle pozamawiane. Stary testament wprowadzie najliczniej na teraz jest reprezentowany, a synowie Izraela rozłożywszy się we wsi, stanowią tam prawdziwą nową Jerozolimę; pijąc zaś codziennie niewiedzieć jak wielką liczbę szklanek wody, często zagrażają nam wysuszeniem źródła Magdaleny, do którego szczególniejszy smak mają pociąg.

Towarzystwo więc nasze jest niewielkie ale dobrane, niewymuszone niesztuczne i harmonizujące jak dotąd z sobą, co dość rzadkiem w naszych wodach bywa zjawiskiem. Młodzież chociaż nieliczna lecz rześka. W ładnej w góreckim stylu kaplicy codziennie miewamy nabożeństwo, odprawiane przez licznie zebrane duchowieństwo w tym roku. Ogród uprzejmego właściciela zdobny pięknymi kwiatami, uprzyjemnia pomniejsze przechadzki. Robiono również wycieczkę przez Czorsztyn do Czerwonego klasztoru a z tamtąd Dunajcem. Młodzież się suwa innym razem na wierzchy Pionin. Było już parę skromnych zebrań na sali, gdzie dobrze się bawiono. Mieliśmy nawet odwiedzić sąsiadów Węgrów z pobliskiej okolicy, a ładna bardzo Węgierka prześlicznie produkowała się w Czar-daszu. Jeżeli wszystkie tak są piękne i tak zajmująco tańczą ten narodowy ich taniec, doprawdy wartoby puścić się na Węgry. Do wszystkich atoli zabaw i partyi przeskądza nam ustawiczna śnota. Ja wśród niej pocieszając muszę z mego mieszkania w kawalerskim domu pięknym widokiem na dymiące się góry. Skoro wszakże się wypogodzi, będzie nam wesoło i dobrze. Przybyszyście tylko, a i wy niepożalujecie wśród nas spędzonego czasu.

Poznań 17 lipca.

Jak wam już donosiłem, po misji poznańskiej zostało kilku OO. Jezuitów przy kościele Bożego Ciała, i zupełnie było pewnym, że w tych dniach kościół ten wraz z klasztorem oddany im będzie na zawsze. Tymczasem, właśnie w bieżącym tygodniu dowiedzieli się publiczność, iż nietylko to nie nastąpiło, ale jeszcze i zarząd kościoła i klasztoru, pozostał nadal w rękach w których był dotąd, zaczęli idzie, że tych kilku jezuitów co przy tym kościele od misji rezydowali, to pole pracy opuścić zmuszeni się widzieli. Szukać gdzie jest przyczyna tego wypadku, czy w władzy świeckiej czy kościelnej, nie narazem jest zadaniem, dość, że lud pozbawiony zostaje posług duchownych do których bardzo się garnął, których podwojenia co do liczby duchownych tak wielka jest potrzeba. Najboleśniej jednak stroną, jest pozór bezwładności, jaki wypadek ten rzuca na najwyższą naszą władzę kościelną. Mówię wyraźnie pozór, bo JO. Arcypasterz nie od dziś daje dowody gorliwości swęj około dobra swych owieczek, około pomnożenia sług kościoła, około przywrócenia zakonów i zakonu jezuitskiego przezwadnie, czego dowodem współudział i sankcyja w misyach dana, jakoteż szybkie umieszczenie misyjonarzy w archidiecezyi.

Ci jednak co z pozorów sądzą, w dwójaki sposób bezwładność władzy kościelnej tłumaczą. Raz jako ulegnięcie nieprzyjaznym wpływom zakonowi jezuitskiemu, które spotkać można wszędzie i we wszelkich stanach, czego dowodem ma być, że nawet zarząd tego kościoła w dotychczasowych rękach nadal pozostawionym został, a tym cofnięta jest niejako wyrzeczenia obielnica powierzenia klasztoru i kościoła OO. Jezuitom. Inni myślą, że władza świecka głównie na to wpłynęła, czego jednak przypuścić jest trudno, albowiem władza świecka byłaby zapewne słowo swoje powiedziała, gdyby chodziło o stanowisko duchowne takie, które z prawami cywilnymi krajowemi jest w związku; gdzie jednak jak tutaj, tylko o ambone i konfesyonał chodzi, tam władze świeckie nigdy, nawet przed 1848 r. się nie wdawały, i wątpię bardzo, aby tym razem miały być zrobić wyjątek. Wystawiam wam stan rzeczy i sądy ludzkie takimi jak są,

nie tracąc nadziei, że jak mówiłem, sądy te na porządkach tylko są oparte, i że JO. Arcypasterz, to co wiernym swęj dycezyi niejako publicznie przyobiecał, osadzając przy Bożem Ciele kilku misyjonarzy, zaraz po misyji to nadal wykona, i prędzej czy później w klasztorze tym stale ich osadzi, a tym sposobem zatrze bolesne wrażenie i zamknie drogę fałszywym sądom i wnioskom.

Z pola duchownego przejdźmy na materialne. Niedawno temu zasiadała komisya departamentowa, co do podatku od dochodu ustanowiona. Przy rozpoczęciu prac swoich miała otrzymać instrukcyę ministeryalną, czyli raczej deklaracyę prawa o podatku od dochodu, według której nadal, i summa umorzona pożyczki Towarzystwa kredytowego ma być do czystego majątku wliczona i podatkiem tym obłożona. Wyznajemy, iż nierozumiemy w jaki toby mogło nastąpić sposobem. Wiemy, że majątek rzeczywisty, czy to nieruchomości czy kapitały, podlegają temu podatkowi. Ale jakże ma się liczyć do majątku kapitału, który nim będzie za lat dopiero kilkanaście, bo dziś jest długiem tak jak każdy inny, a dowodem na to, że się od niego procent opłaca. Trudno zatem wnosić, aby w opodatkowaniu rzeczywistego majątku wciągnięta być miała summa, od której jeszcze lat 14 lub więcej pięć od sta procentu płacić się będzie. Sądymy, że w tym zachodzić musi jakaś pomyłka, lub też pogłoska całkiem jest fałszywa, albowiem dług, czem do pewnego czasu zostaje kapitał w lądzszafcie umorzony, jako majątek rzeczywisty w tej chwili rachować się niemoże. Między nauką finansową a filozofią wielka jest różnica, a tylko tej ostatniej wolno jest twierdzić, że być i niebyć jest jedno i to samo.

Przegląd Polityczny.

Kilka dni zapewne jeszcze upłynie, zanim się o czemś stanowczem w sprawie wschodniej dowiemy. Wiadomości czy to z Konstantynopola, czy z Paryża lub Londynu nie mają w tej mierze wielkiej wagi, stan nawet kursów giełdowych niczego dziś nie nauca, bo nie jeszcze nie dozwala uprzedzić, jaka odpowiedź nadejdzie z Petersburga, na ultimatum niby państw zachodnich. Zapewnienia dzienników inspirowanych, iż pokój utrzymanym będzie, opierają się z jednej strony na umiarkowaniu, którego zachodnie rządy tyle dały dowodów, z drugiej strony na tym przypuszczeniu, iż rozpoczynszy raz układy znajdzie się zawsze punkt zahaczenia, który w razie niepomyślnym da sposobność przeciwności tych układów, choćby tak długo, aż strona silniejsza a zatem słabsza, nie znuży się, nie osłabnie bardziej jeszcze, i tym samym nie będzie zmuszoną niejako do przyjęcia żądań strony mocniejszej. Wszystko przeto zależy w tej chwili od tego, czy rząd rosyjski sam już pragnie orzec ostatecznie, czy zadowolni się na teraz moralnym protektorem w przekonaniu, iż ten wiedzie prosto do protektora materialnego. Nie usposobienie więc wojenne Turcyi, ale usposobienie wojenne lub pokojowe Rosyi, rozstrzygnie.

W prawdzie, gdyby katastrofa 7go b. m. w Konstantynopolu zgotowała była upadek Reszyda paszy, niespodzianie najście Księstw naddunajskich przez Omera paszę, byłoby zapewne pierwszym czynem nowego gabinetu i pierwszym krokiem wojennym; skoro wszakże kryzys zbyt krótko trwał, a partyja wojenna starowierców niepostawiła na czele reprezentanta, któryby się natychmiast stał ogniskiem niechęci ku Rosyi, przeto sama już obawa powolnienia tej kryzys, niedozwala dzisiejszemu gabinetowi rozstrząsać zapału wojennego.

Wszystko co dzienniki piszą o przygotowaniach wojennych Turcyi, o posiłkach spieszących z Azyi i Afryki na obronę półkolejca, o liczbę wojsk stałych i rezydentów, zesłanych zapewne do skromniejszych rozmiarów, gdyby nie było pisane nieraz za stolikiem redakcyjnym, lub o stał od miejsc skąd listy datowane. Wspominamy tu o tym, by wykazać niepewność źródeł przytaczanych, z których najczęściej czerpać nam przychodzi, a temi są w znacznej części dzienniki wiedeńskie. Daty ich listów stambulskich dochodzą nawet do 10go b. m., a niezawierają w sobie wypadków przechodzących dzień 8 t. m. Podobnie ma się z wiadomościami z nad granic rosyjskich, z Odessy, z Multan, z Petersburga, a tak mało wiedzieć możemy o rzeczywistym stanie sprawy po za obrębem not dyplomatycznych, lub parlamentarnych wyjaśnień w Londynie.

Powiedziawszy tych słów kilka na obronę oględności z jaką w podawaniu bieżących nowin postępować musimy, przejdźmy do kilku powyżej dotkniętych punktów.

Co do projektów ugody przedstawionych Rosyi tych według *Morning-Post* ma być głównie cztery: 1) projekt podany przez gabinet londyński; 2) projekt p. barona Brucka przyjęty przez Portę i przez posłów wielkich mocarstw; 3) projekt który przyjmuje Francya ale z warunkiem aby w nim znaczne zasły modyfikacye; 4) nakoniec projekt przedstawiony przez gabinet pruski. Treść tych projektów nie jest naturalnie znaną, i być nią nie może, pomimo wszelkich gazetarskich domysłów.

Co do wysilenia Turcyi przytoczyć możemy list pisany z Pera d. 7 b. m. do *Gazety Kolonjskiej*. Wspomina on i słusznie jako punkt porównawczy, że Porta aby małą wojnę przeciw Montenegro prowadzić mogła, zmuszoną była wiadomy podatek pogłówny *haradz* na trzy lata naprzód wybrać; że aby dać ręką dla banku który

dotąd jeszcze nie istnieje, haracz z najpiękniejszych prowincyi *zastawionemi* być musiał; że więc jak niesie pogłoska, na dzisiejsze uzbrojenia dobra kościelne zwane, *wakuf* bardzo znaczne, lub też jedna z większych wysp Archipelagu Angliki oddana zostanie. Wypada bowiem nietylko postawić siłę zbrojną lądową i morską, ale nadto podwoić podupadłe fortyfikacye, zakupić różne prowizye, powołać *redif* w czasie żniwa, odłożyć otwarcie banku, zaniechać roboty koło dróg publicznych itd., co naturalnie zmusza do wydawania coraz więcej papierowych pieniędzy, podnosi cenę złota i rujnuje handel.

Co do kryzys w ministeryum otomańskim sprawdziły się słowa współpracownika naszego gdy nam pisał jeszcze z Konstantynopola, że Turcyja bez Reszyda paszy w kolei w jakiej jest dzisiaj obejść się nie może, z tej zaś kolei wyjść nie może również, bo na to Europa nie pozwoli. Z tego także punktu zapatruje się na zachętkę starowierców przyjscia do władzy *Kor. Austr.* której artykuł niżej podajemy. *Wystąpienie* Reszyda byłoby *wystąpieniem* fanatyzmu, który o ile się zdaje, i tak dosyć głowę podnosi. Jeżeli wierzyć można, to wojna ma ogromne w moszech echo, a manifest Sułtana, dotąd oczekiwany, ma być dyktowanym przez *Muezzinów* wzywających do modlitwy wiernych ze szczytu minaretów. „Zdobylimy Stambuł orężem, mówić mają wszyscy mużlanie w niższych klasach, będziemy go musieli bronić orężem”. *Redify* napływają tak gwałtownie, że kompanie przeobrażają się w bataliony. Bezwzględnie trzeba tutaj złożyć wiele na przesadę, a i reszta jest dostateczną aby ukazać ko nieczność zachowania w gabinecie Reszyda paszy, i oraz postawić granicę której Turcyja zmuszona jest trzymać się w robieniu koncesyji.

Uroczystość Bajramu, kończąca miesiąc postu *Ramazan*, której się wielu obawiało, przeszła bez rozruchów. Sułtan zdawał się bardzo cierpiącym. Zdrowie interuencyusza barona Brucka jest znówu pomyślnie, a słabość jego była tylko długiem wypłabonym zmianie klimatu. Sprawa smyrniewska nie została dotąd ukończoną; otóż i wszystko ze wschodu.

Z Niemiec tyle tylko doniesie nam wypadu, że ministrowie saski i pruski przedstawili cesarzowi Francuzów listy, zawierające o małżeństwach księcia Alberta Saskiego z księżniczką Karolą Wazą, i księcia Heskiego z księżniczką Maryą-Anną-Fryderyką pruską.

Wiadomość podana przez *Indépendance*, jakoby podróż cesarstwa francuzkich do wód miała być odłożoną z powodu, że cesarzowa miała być przy nadziei, niepotwierdza się.

Dziennik półurzędowy angielski *Sunday-Times*, podaje znówu wiadomość o zmianie w gabinecie angielskim. Lord Clarendon ma objąć tę sprawę wewnętrzną, a lord Palmerston tę sprawę zagranicznych. Dawniej bowiem lord Aberdeen sprzeciwiał się, aby lordowi Palmerstonowi zagraniczna polityka powierzona być miała, ale zawiąkanie wschodnie spowodować miało szefa gabinetu, że odstąpił od dawniejszej niechęci. *Indépendance* z której bierzemy tę pogłoskę, uważa ją za mało prawdopodobną — nam zdaje się ona w każdym razie, przed odpowiedzią gabinetu petersburgskiego na przedstawienia Anglii, przedwczesną.

Według depeszy telegraficznej, bill p. Gladstone dotyczący się podatku od sukcesyji, przyjęty został stanowczo ogromną większością głosów.

K O M I T E T

Zachodnio-galicyjskiego Towarzystwa leśnego.

Donosi niniejszem, iż w dniach 23, 24 i 25 sierpnia r. b. odbędzie się w Zakopanęj czwarte ogólne zebranie zachodnio-galicyjskiego Towarzystwa leśnego. Gdy dla stósunków miejscowych ważną jest rzeczą naprzód znać liczbę osób przybyć mających, wzywa się więc członków Towarzystwa i przyjaciół leśnictwa w zjeździe tym udział wzięść chcących, aby w początku sierpnia albo do miejscowego nadleśniczego członka Towarzystwa p. Brosig, albo do swych referentów okręgowych listownie zgłosić się chcieli.

Program czynności następujący:

I. Zdanie sprawy z działań komitetu w r. 1853.

II. Obior nowego komitetu i miejsca zjazdu przyszłego.

III. Rozbiór następujących pytań:

1) Czy w obec istniejącej służebności paszy leśnej, dałoby się w górskich lasach galicyjskich przeprowadzić racjonalne gospodarstwo i w jaki sposób w tym celu należałoby wspomnianą służebność ograniczyć.

2) W miejscach górzystych, gdzie głównie tylko węgiel drzewny popyłca, jaki tryb gospodarstwa byłby najstósowniejszym, szczególnież by i na przyszłość siłę produkcyjną lasu utrzymać.

3) Czy drenowano już grunty leśne. Jakie stąd skutki na wzrost drzewa wynikać by mogły. Czy jednoczesna uprawa zboża lub trawy z drzewem kosztów nakładowych by niewynagrodziła.

4) Jaki przyrost roczny lasów galicyjskich jednolitych i mieszanych z uwzględnieniem trzebieży i miejscowych okoliczności.

5) Jak można najłatwiej i najtaniej lasy równe przez plądrowanie zniszczone według zasad umiejętnego gospodarstwa urządzić.

- 6) Jakie środki zaradcze przeciw wymarzaniu zapustów w miejscach bagnistych.
 - 7) Jakie poczyniono postrzeżenia co do odpadania igiełek sosnowych w latach ostatnich.
 - 8) Czy modrzewie nadają się do wykurzania węgla. Jaki powód że w lasach mieszanych od 30 do 40 roku życia rość przestają.
 - 9) O fabrykacji poławin.
 - 10) Okorze garbarskiej i gospodarstwie okorowem.
 - 11) O szkodach przez owady wyrządzonych.
 - 12) Szczególne zdarzenia w leśnictwie i myślistwie.
 - 13) Wiadomości statystyczne.
- IV. Jeżeli pogoda pozwoli codziennie popołudniu ekskursje. — Wieliczka i Zywiec w maju 1853.
Prezes A. Thieriot ex. radca leśny
Wiceprezes Piotr Gross arcyks. leśniczy
Sekr. Ant. Owieczka c. k. leśniczy.

Dotychczasowy zastępca nauczyciela przy gimnazjum w Nowym-Sączu p. Kalikst Kruczkowski zamianowany został rzeczywistym nauczycielem gimnazjalnym.

Wiedeń 20 lipca. Słychać z pewnością, pisze Kores. Austriacka, że arcyksięstwo Wyższej Austrii, w skutku najwyższego postanowienia podzielonem będzie na 4 obwody, ze starostwami na czele i siedliskiem władzy w Linz, Steyer, Wels i Ried. Okręgi Gmunden i Ischl przydzielone będą do obwodu Wels.

— Ces.-rossyjski poseł bar. Meyendorff, miał niedaj długą naradę z posłem francuzkim p. Bourqueney.

— Zakaz prowadzenia pocztą Gazety Wrocławskiej, został z dniem wczorajszym zniesiony.

— Soldatenfreund pisze: Potwierdza się wiadomość, iż jak donieśliśmy, pod Turas założony ma być we wrześniu obóz; zbierze się w nim 40,000 piechoty i 11,000 jazdy, a głównie nastąpi zamierzony przegląd niemieckich kontyngensów związkowych. Do inspekcji wojsk w Austrii wyznaczonym ma być Ks. Wilhelm Pruski, który dawniej już czynnością tą zajmował się. Zachodzi jeszcze wątpliwość co do miejsca gdzie obóz rozłożony będzie, czy na ten cel wybranym będzie Turas czy też Ofomunier.

— Korespondencya Austriacka zaprzeczyła już doniesieniu, o zamierzonym przechodzie wojsk rossyjskich przez granice państwa. Z tego powodu pisze również Siebenb. Bote: Tak w Gaz. Transilv. jak i w Kronst. Ztg. powtórzono pogłoskę, iż kilka pułków rossyjskich pociągnie do miejsca przeznaczenia swego przez Siedmiogród. Lubo wiadomość ta pominięta była w naszym dzienniku, a następnie odwołana jako zupełnie bezzasadna, wszakże dla uspokojenia czytelników możemy donieść, iż takowe wieści błędne tém mniej zasługują na wiarę, iż jak wiadomo, w teraźniejszych czasach przechody wojsk mogłyby tylko nastąpić za wspólną umową, coby w tym razie wymagało poprzednich przygotowań dla zapewnienia potrzeb wojskowych, podwód itp. Wreszcie upoważnieni jesteśmy zawiadomić publiczność dla własnej jej spokojności, iż ze strony cesarsko-austriackiego rządu nie nastąpiło ani powołanie urlopników, ani nagromadzenie zapasów żywności, ani też nic innego, coby uprawniało do puszczania wieści o ruchach wojsk i zgromadzeniach, a zatem i pod tym względem publiczność może być zupełnie spokojną.

Rossya.

Gazeta Tryestska pisze z Odessy 12go lipca o Nekrasowcach. Szczątki kozaków tego imienia którzy w chwili poddania się Siczy pod berło rossyjskie schronili się za Dunaj i przeszli pod panowanie Turcyi, pomieniona gazeta zwie sekta religijną i mówi o nich: Nekrasowcy sekta religijna, jak mówią Rosyji nieprzychylna, która za Cesarza Aleksandra wyniosła się z południowej Rosyji dla przeszkód w obrzędach dziwacznej religii swojej, i osiadła częścią za Dunajem pod Tulczą, częścią zaś na porohach ujścia tej rzeki, a mała część ich tylko została w Izmaïłowie, mieli podobno uknować zamiar opanowania Izmaïłowa i w tym celu przygotowali 80 łodzi dobrze uzbrojonych. Wysoka woda na Dunaju przeszkodziła ich zamiarowi, a tym czasem listy przesyłane między Tulczą i Izmaïłowem popadły w ręce Rosyan, którzy zaraz poczynili przygotowania do obrony, tém potrzebniejsze, iż rząd miał tam tylko 40 statków zbrojnych. Wzmiankowani Nekrasowcy są ciż sami, którzy w r. 1828 w czasie oblężenia Szumli napadli w fosach dwa pułki rossyjskie i znisz-

czyli je. Opowiadano również w Odessie, że Omer pasza żądał od gospodarów multańskiego i wołoskiego 10-letni haracz, co spowodowało księcia Gortczakowa do pospiesznego zajęcia obu Księstw.

Księstwa Naddunajskie.

Gazeta Temeszwarska pisze z Bukaresztu 12go lipca: Rząd otrzymał urzędowe zawiadomienie, że w piątek 15go b. m. przednia straż rossyjska w liczbie 7000 jazdy i artylerji konnej przybędzie tutaj, a w sobotę nadejdzie piechota i główna armia. Wejście tych dobrze znanych gości nie uczyniło wielkiego wrażenia, lud i kupcy są nawet z tego kontenci, bo będą mogli sprzedać swoje zapasy zboża po dobrej cenie. W wyższych tylko klassach i w duchowienstwie myślą inaczej i lękają się iż w razie wybuchu wojny Księstwa postradałyby ostatni cień samoistności a wraz z nią znikłby wpływ szlachty i duchowienstwa, który jak wiadomo, wszędzie przeważa.

Z Jass donoszą co następuje: Celem wykonania poleceń dowódcy wojsk rossyjskich ustanowiono w Jassach multańską radę krajową z 20 deputowanych złożoną. Zapewnie toż samo dzieć się będzie w Wołoszczyźnie. Dotychczas wojska obozowały, a teraz rozchodzą się po wsiach po kwatrach.

Kilku żołnierzy tureckich dało ognia z długich strzelb swoich i zabiło na lewym brzegu Dunaju 3ch żołnierzy pogranicznych, za co natychmiast ich rozstrzelano.

Turcyja.

Koresp. Austriacka pisze o kryzys ministeryalnym w Turcyi i w następujących wyrazach przemawia za szybkim rozstrzygnięciem sprawy wschodniej:

„Kryzys ministeryalny zaszła w Konstantynopolu 8 b. m., a która by zgubną być mogła dla Turcyi, ominięta szczęśliwie została. Kilka tylko godzin mógł się utrzymać wpływ starotureckiej partji, która tak dobrze nie zna sił własnego kraju, jak i sił mocarstwa północnego, jak również nie pojmuje uznawanej w całej Europie potrzeby utrzymania pokoju. Jeżeli pierwsze wrażenie na wiadomość o wejściu wojsk ces. rossyjskich do Księstw Naddunajskich doprowadziło do tego, iż tak dobrze podeszłemu wezyrowi Mustafie-paszy jako i ministrowi spraw zagranicznych Reszydowi-paszy wytrącono nagłe z rąk władzę, i naczelnicy wzmiankowanej partji mieli ją sobie powierzona, to wszakże spokojniejsze i zimniejsze rozpatrzenie się w tej samej chwili odniosło zwycięstwo, kiedy obawy całkiem pfonne i wątpliwości względem tego obrotu rzeczy, przedłożone były z uszanowaniem Imci Sułtanowi przez reprezentanta jednego z zachodnich mocarstw zgodnie z pojęciem i życzeniami reprezentantów trzech mocarstw. Mustafa i Reszyd wrócili natychmiast znowu na posady swoje, i wsparci zaufaniem nanowo uzyskanem swojego monarchy, prowadzić będą dalej gorliwie usiłowania swoje, których celem przywrócenie dobrych stosunków między W. Portą i dw. rem ces. rossyjskim. Skoro mądre i przyjacielskie rady usunęły tę niebezpieczną kryzę, przeto spodziewać się teraz należy, iż W. Porta dobrze się zastanowi nad niebezpieczeństwem stanu rzeczy, który pokój Europy wystawia na wszelkie wypadki zmiennego losu, a nade wszystko własne jej posiadłości i zasoby naraża. Spodziewać się można, że wreszcie przyjdzie do postanowienia, które godności Porty nienaruszy, skoro takowe pewnem być może zezwolenia przyjaznych mocarstw, ani też praw jej zwierzchniczych nieograniczy, gdyż pod tym względem ma po sobie zapewnienia najwyraźniejsze. Tak jak sprawa ta obustronnie się teraz ułożyła, nie zachodzi już żadna rzeczowa różnica, a polityka zwłoki zdaje się być nieusprawiedliwioną, w obec natężonego oczekiwania Europy, osobliwie zaś ze względu na interes samemże Porty.“

— Gaz. Pow. Augsburgska donosi ze Smyrny 5go b. m. oprócz znanych już szczegółów o sprawie Kosty, między innymi co następuje: Wkrótce rozpocznie się śledztwo morderców bar. Hackelberga. Szekib Effendi niegdyś poseł w Londynie, przybył tu w tym celu jako nadzwyczajny komisarz. Ponieważ wychodzący włoscy najbardziej są skompromitowani tem morderstwem, przeto p. Weckbecker żąda wydalenia ich tćmnie. Lubo włosi owi nie są tu w ogóle lubieni, przecież p. Pichon (zapewne konsul francuzki), wielu z nich pod swoją wziął opiekę. Gubernator Ali pasza został skasowany, harem jego wsiadł wczoraj na okręt. Mówią również, że p. Weckbecker został odwołany. Izmaïł pasza b. minister han-

dlu, zamianowany jest gubernatorem prowincyi. Jest on rodem Grek i pracował niegdyś w farbierni, a zabiwszy pryncypała swego, przyjął islam dla uratowania się, i przybywszy do Konstantynopola wysłany został później do Francyi na nauki lekarskie. Zdolnościom swoim zawdzięcza on swoje wysokie godności. Przywódzca Greków którzy schwytali Kostę, padł pod szczęściem ciosami sztyletu; brat jego mszcząc się jego śmierci, tegoż samego wieczora zabił mordercę. Oto jest obraz tutejszego życia.

— Cop. Zigs. Cor. pisze: Prywatne listy z Konstantynopola d. 7 b. m. donoszą, że na radzie ministrów która w dniu owym odbywała się nader ożywiona, postanowiono przed rozpoczęciem stanowczych kroków czekać na odpowiedź Rosyji na protestacyę zanesioną przez sułtana z powodu zajęcia Księstw Naddunajskich. Protest miał być tegoż samego dnia wysłany.

— Bej tunetański wysłał parowcem do Konstantynopola jenerała swego Mehmeda Alego z zapewnieniem niewzruszonej przyjaźni i obietnicą potrzebnych posiłków.

— Z Bułgaryi donoszą 10go lipca że rozboje zagęściły się tam niesłychanie w ostatnich czasach. Klasztor augustyański w Bazarziku został zrabowany i poniósł szkody około 150,000 piastrow. Przytem księdza jednego okropnie męczono.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Journal de St.-Petersbourg pisze z okazji wiadomości podanej już przez nas poprzednio. Powtórzyliśmy z Dziennika Odeskiego, donoszącego o odkryciu w jakimś lesie Mało-Rosyi drogi brukowanej na wzór rzymski lub meksykański i śladów mostu kamiennego szczególnej budowy; odkrycie to miał zrobić inżynier jakiś pan Bazyli Larski. Dziś pan A. Larski przesyła nam reklamacyę, starając się dowieść, że wiadomość umieszczona w Dzienniku Odeskim jest fałszywą. Zwalając na ten dziennik całą odpowiedzialność błędu, uważamy za konieczne zadość uczynić żądaniu p. A. Larskiego i powtarzamy z jego listu poniższy ustęp: „Ponieważ to nazwisko (B. Larski) nie znajduje się na żadnym liście inżynierów rossyjskich, sądzę, że tu chodzi o mego brata Bazylego Larskiego, który umarł w grudniu r. z., a którego kilka dzieł niedawno ogłoszono, obowiązkiem więc jest moim ten artykuł objaśnić i jego niezmierną ważność sprowadzić do prawdziwego znaczenia. Zmarły mój brat nigdy nie był inżynierem, nigdy się też architekturą nie zajmował. Jego przyjaciele przyznają mu umysł bystry, zawsze uprzejmy, ucinkowy, darowali mu więc ohotnie maniję drwienia z pedantyzmu archeologów i starożytników prowincjonalnych; zdaje się więc, że owo mniemanie przezeń dokonane odkrycie śladów cywilizacyi przedpotopowej na Rusi-Białej, zagrzebanych na 10 sążni pod ziemią, należy do tego samego rzędu, co odkrycie wysp pływających na morzu Śródziemnym, zrobione przez dowópcę bibliotekarza Marsylii (Mery), które nie były niczem innem jak grzbietem olbrzymiego potwora morskiego, później zamienionego w prostą kaczkę.“

— Wehr-Ztg. powiada, że na 100 ludzi stawających do poboru w Berlinie, zaledwie 20 okazało się zdanych do służby wojskowej.

— W mieście Lund postawiono w z. m. pomnik biskupowi Tegner, autorowi sławnego cyklu skandynawskich pieśni, p. n. „Fritthofsaga“.

Ciągnięcie loteryi wiedeńskiej 20go lipca: 43. 39. 67. 68. 28. przyszłe ciągnięcie 3go i 13 sierpnia.

Przyjechali do Krakowa od dnia 21go do 22go lipca: Karolina Ulrych ze Lwowa. Michał Prochowski z Galicyi. Julian Grabowski z Krystynopola. Stanisław Zarancki z Jarosławia. Róża Załęska z Bystry. Józefa Mroczkowska z Tarnowa. Leon Golański z Bodenbach. Amalia Radziewicz z Polski.

Wyjechali: Krystyna hr. Stadnicka do Olszanicy. Władysław Bieniecki do Radlio. Edward Kleszozynski do Przybramy. Florentyna Skoblowa do Chudoby. JEK. hr. Antoni Mitrowski i Leopold Mitrowski do Pragi. Jan Strzelecki do Wiednia. Marcin Czubalski do Cieplio. Włodz. Szwajkowski do Drezn. Julian hr. Stadnicki do Wrocławia. Józef Jabłonowski do Berlina. Bronisław Cieński do Lwowa.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Wiedeń. Kurs telegraficzny z dnia 22go lipca. Metalki 4-proc 94 1/2. — Metalki 4 1/2-proc. 84 1/2. — Metalki 4-proc. 75 1/2. — 4-proc. z 1850 r. 32 1/2. — 3 1/2-proc. 45 1/2. — 1-proc. 19 1/2. — Oblig. z 1830 r. 250. 305 1/2. — Augsburg 109. — Londyn 10 kr. 42. — Paryż 128 1/2. — Akcyje Bankowe 1407. — Akcyje kolei żel. pōła. Ferdya. 2345. — Pożyczka z r. 1851 lit. A 97 1/2. — B. 116 1/2. — Ost-Donau Dampfsoh. 770.

Kurs krakowski 22go lipca. Banknoty austriack. 95 1/2. — Płaca 95. — Praski karant 103. — Rublo srebrom nowe al pari. — Cwanocygiory nowe 104 1/2. — 104 1/2. — Cwanocygiory stare 104 1/2. — Imporyady 34 6. — 34 3. — Dakaty austriackie i holenderskie 19 10. — 19 7. — 20frankowe 34. — 33 24. — Listy zastawne polskie 98 1/2. — 98 1/2. — Listy zastawne galio. z kupo. 92 1/2. — 92 1/2.

Kurs lwowski z dnia 19go lipca. Dukat holand. 5 str. 8 kr. — Dukat ces. 5 str. 12 kr. — Półimporyat ros. 9 str. 4 kr. — Rubel ros. 1 str. 45 kr. — Talar praski 1 str. 36 kr. — P. lski karant i pigionlotowska 1 str. 18 str. — Kurs listów nat. w gal. stan. Instytucie kredytowym: Kapiona prócs kuponów 100 po 1 str. — kr. w m. k. — Sprzedano 100 po 92 str. 10 kr. — Dawano za 100 str. 91 kr. 40 — Żądano str. — kr. —

Kurs wiedeński z dnia 21go lipca. — Metalki 94 1/2. — Nowa pożyczka 94 1/2. — Akcyje Banku wied. 1405. — Akcyje kolei żel. 234 1/2. — Agio od złota 14 1/2. — od srebra 9 1/2.

Kurs wrocławski z d. 21 lipca. — Banknoty austriack. 93 1/2. — Nowe 95 1/2. — Listy zastawne polskie dawne i nowe 95 1/2. — Listy zastawne pospań. 4 1/2. — 104 1/2. — d. do 3 1/2. — 58 d. — Kolej Krak.-górn.-śląsk. 93 1/2. d.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Dzian.	Godzina.	Stan baromet. w mierze par. sprowadz. do 0° Reaumura.		Stan ciepła według Reaumura.	Prężność pary wodnej w powietrzu omył s.	Kierunek wiatru i natężenie.	Stan atmosfery.	Zjawiska napowietrzne.	Emiana term. w ciągu dnia.		
		27"	3"						074	od	do
21	2	27"	3"	074	16° 4	3"	90	zachodni średni	pogoda z chmurami pochmurno	rano, wieczór deszcz i błyskaw. od wscho.	+16° 8
22	10	3	051	11° 8	4	54		"	"	w nocy deszcz drobny	+11 0
22	6	3	313	11° 8	4	76		"	"	"	"

KONSTANTY SOBOLEWSKI, Redaktor odpowiedzialny.

W Drukarni Czasu.

Do dzisiejszego Numeru dołącza się Dodatek.

ANTONI CHAPLEWSKI, zarządca drukarni.

Rzemińskiego, wyrobnika z pod n. 147 w g. 8, 57) pieniądze i koszul z pod n. 5 na Kleparzu, 58) bielizny i innych przedmiotów, pp. Emilii Ekielskiej i Julii Czerwińskiej z pod n. 51 na półwsiu Zwierzynieckim, 59) pieniędzy i odzieży Michała i Maryanny małżonków Piątków, włóścian z Rybaków w obwodzie Bocheńskim, 60) ubrania na konie, Piotra Billa z Wyciąż w okręgu, 61) szlafroka Złoty Rosenlicht z pod n. 127 w g. 10.

W miesiącu maju 1853.

1) Pieniądzy Jana Wygody włóściana z Puchowie w obwodzie wadowickim, 2) chleba z domu Ner 363 w gm. 3, 2) lańcucha z obróżą z psa niewiadomego właściciela, 4) odzieży i pieniędzy Stanisława Kapińskiego czeladnika stolarskiego z pod nru 505 w gm. 4, 5) materji do pyłowania p. Wacława Swobody z Mogiły, 6) Pieniądzy niewiadomego właściciela, 7) sukien Antoniny Stachowiczowej żony krawca z pod nru 64 w g. 10 i jej służącej Anny Weninger, 8) poduszki Starczyka stróża kamienicznego, 9) odzieży Maryanny Śliwińskiej żony murarza z pod nru 21 na Półwsiu Zwierzynieckim, 10) lamy p. Katarzyny Mędrzyckiej z pod nru 41 w gm. 1, 11) żelazni niewiadomego właściciela, 12) nasienia koniocy i chustki p. Franciszka Łabusiewicza właściciela domu nru 44 na Kleparzu, 13) pieniądze Teresy Dzikowej praczki z Podgórze, 14) różnych przedmiotów Mojżesza Wurtzmann spekulanta z pod nru 30 g. 11, 15) drzewa niewiadomego właściciela, 16) pieniądze Józefa Kochanowskiej wyrobniczki z pod nru 70 na Kleparzu, 17) chustki Zofii Dymaczonki służącej z pod nru 147/8 gm. 6, 18) sukien p. Franciszka Lipińskiego właściciela domu nru 106/7 na Kleparzu, 19) bielizny niewiadomego właściciela, 20) odzieży p. Kubeckiej z Prądznika czerwonego i jej służącej Anny Kamińskiej, 21) odzieży i pieniędzy Jędrzeja Wróbla włóściana z Maszany w obwodzie sandeckim, 22) pieczywa Józefa Włodka piekarza, 23) draga żelaznego i świdra z domu nru 575/6 w gm. 5, 24) płaszcz fajkiarskiego Mikołaja Kucharskiego fajkara, 25) legumin i pieczywa Relli Banat i Liby Kronegold z pod nru 149 w gm. 6, 26) odzieży i koszuli Maryanny Konaarskiej z wsi Peimia w obwodzie wadowickim, 27) odzieży i koralików Auny Piszczykówny służącej z Borku Fałęckiego w obwodzie wadowickim, 28) koszuli i spodnicy Maryanny Kolasowej praczki z pod nru 596 w gm. 5, tudzież butów i sukien Feliksa Bienkowskiego szewca z tegoż domu, 29) krokiew pana Wincentego Wolfa, 30) odzieży i innych przedmiotów z domu nru 381 w gm. 3, 31) chustki damskiej p. Amalii Wilhelm z pod n. 113 w gm. 1, 32) kół od wozu Jędrzeja Kowalskiego z pod nru 16 na Kleparzu, 33) trzewików prunelowych p. Kasprzyckiego szewca, 34) moździerza z tłuczkiem i młynka do kawy niewiadomego właściciela, 35) bielizny z domu nru 105 w gm. 6, 36) szala p. Anny Patscher, 37) felajzy skórzanej Jana Gutkowskiego czeladnika slusarskiego z pod nru 101 w gm. 9, 38) bielizny Juljanny Śliwińskiej praczki z pod nru 248 w gm. 3, 39) narzędzi stolarskich p. Wincentego Tarczuka stolarza, 40) spodnicy i dwóch chustek niewiadomego właściciela, 41) chustki kobiecej wełnianej niewiadomego właściciela, 42) koralik Piotra Markiewicza włóściana z wsi Rybniej w okręgu, 43) klatek z ptakami i lańcuchów żelaznych p. Tekli Cieslickiej z Podgórze, 44) chustki szalinowej Rachli Goldmann służącej z pod nru 13 gm. 6, 45) płaszcz, wafelrocka i spodni Franciszka Różycki i Józefa Streibla żołnierzy c. k. pułku piechoty Benedek, 46) czterech pości słoniny Jakóba Fischer liweranta z pod nru 192 w gm. 6, poduszki Melecha Kalwaryjskiego z pod nru 68/9 w gm. 6, i żelazniaka Feigla Steinberg z tego samego domu, 47) sukienki dziewczynki Brygidy Morawskiej stróżki z domu n. 17/18 w gm. 1, 48) moździerza z tłuczkiem Jakóba Goldwasser z pod n. 98 w gm. 6, 49) fartuska niewiadomego właściciela, 50) sukmany Józefa Rybińskiego włóściana z Prokocima w obwodzie bocheńskim, 51) worka z chlebem niewiadomego właściciela, 52) chleba niewiadomego właściciela, 53) różnych przedmiotów z klasztoru OO. Reformatorów.

W miejscu, czerwcem 1853.

1) Kółczyków złotych p. Amalii Flinter z pod n. 1 na Stradomiu, 2) lichtarza mosiężnego Rachli Wexel z pod n. 121 w gm. 6, 3) naszelnika żelaznego Jana Waszko włóściana z Raciborowie w okręgu, 4) zamierzonej kradzieży w domu nru 47 na Zwierzynku, 5) fajki i noża Bartłomeja Chacusia flisaka z Bobrku w okręgu, 6) koralik Maryanny Malikowskiej służącej z pod n. 234 w gm. 8, 7) słoniny kozucha, sukna i płótna niewiadomego właściciela, 8) pszenicy i worka niewiadomego właściciela, 9) chustki Katarzyny Wykowskiej wyrobniczki z pod n. 184 w gm. 8, 10) chustki Reginy Kowalskiej służącej, 11) kamizelki p. Wojciecha Leszko z pod n. 678 w gm. 5, 12) lańcucha żelaznego Lewka Goldstein furmana z pod n. 47 w g. 6, 13) surduta liberyjnego z dworu wsi Krzyszkwic w obwodzie bocheńskim, 14) burnusa p. Jana Krzysztofa oficjalisty ekonomicznego z wsi Niedzwiedźca w obwodzie sandeckim, 15) konia Jakóba Kwinty włóściana z Grzegórzek, 16) pieniądze Antoniego Wacha z Karniowie w okręgu, 17) naszelnika żelaznego Wojciecha Wierzbickiego włóściana z Kobylan w okręgu, 18) sukni pani Pless z pod numeru 311 w gminie trzeciej, 19) Dwóch kwater okien z gmachu klasztoru Bożego Ciała na Kazimierzu, 20) wódki, piwa i naczyń szynkowego oraz innych przedmiotów z domu n. 61 na Kleparzu, 21) drobiu w wsi Lezbowie, 22) sukni Ryfki Glücklich z pod n. 24 w g. 11, 23) perel, kosztowności i odzieży Hindy Ryfki Szusana z pod n. 8 w g. 11, 24) pieniądze Karoliny Smucińskiej służącej z pod n. 555 w g. 5, 25) pieniądze i kółczyków srebrnych Jana Swinki wyrobnika z pod n. 502 w g. 4, 26) sukni kobiecej p. Mikołaja Makowskiego właściciela domu n. 9 na Czarnej wsi, 27) bielizny Agaty Kapconej służącej z Półwsiu Zwierzynieckiego, 28) słoniny, sadła, sukmany i szupana Zofii Kozenackiej włóścianki z Bronowie wielkich w okręgu, 29) zamierzonej kradzieży

kościół OO. Paulinów na Skałce, 30) zboża niewiadomego górala, 31) rały żelaznej Józefa Oktawowicza kowala z pod nru. 81 na Zwierzynku, 32) koralik Wolfa Hipperta spekulanta z pod n. 20 w g. 11, 33) zboża p. Franciszka Łabusiewicza właściciela domu n. 44 na Kleparzu, 34) siekiery i innych przedmiotów z domu n. 118/9 w g. 8, 35) półmisków i talerzy p. Magdleny Wesper z pod n. 239 w g. 9, 36) koralik Agnieszki Przewoźniakowej wyrobniczki z Podgórze, 37) pieniądze Franciszki Pająkowej włóścianki z Mysłachowic w okręgu, 38) blachy miedzianej z klasztoru OO. Kamedulów na Bielanych, 39) lańcucha żelaznego od wozu Jakóba Marszałka włóściana z Krzeczowa w obw. wadowickim, 40) grochu niewiadomego właściciela, 41) zamierzonej kradzieży trunków Abrama Agatstein szynkarze z pod n. 128 w g. 6, 42) fajki Wincentego Krawczyka wyrobnika z pod n. 108 na Kleparzu, 43) chustki Herszla Szpringer złotnika z pod n. 118 1/2 w g. 6, 44) forsza niewiadomego właściciela, 45) zegarka srebrnego, spodni i kamizelki Jana Poraś ceglara z Trzebinia, 46) kozucha z pieniędzy Justyny Ochotnickiej handlarzki z Mysłenic, 47) tabakerki i okularów p. Jana Miłanowskiego pisarza prywatnego, 48) zamierzonej kradzieży w domu n. 652 w g. 5, 49) kości z składu Samuela Meisel spekulanta z pod n. 54/5 w g. 6, 50) koszul niewiadomego właściciela, 51) pieniądze Mateusza Buzdygana flisaka z małego Chelmu z Prus, 52) siana niewiadomego właściciela, 53) sukienki i fartuska Barbary Zwolińskiej służącej z pod n. 31 na Piasku.

Następujących zaś kradzieży sprawców nie wykryto.

W miesiącu kwietniu:

1) Jarzyny i innych przedmiotów ze szpitala s. Łazarza na Wesołej, 2) zegarka złotego Marcina Dąbrowskiego lokaja, 3) tloka mosiężnego, siekiery i różnych naczyń cynowych i mosiężnych z apteki p. Adolfa Aleksandrowicza, 4) pieniądze i kółczyków Anny Pecenbaum z pod n. 53 w g. 11.

W miesiącu maju 1853.

1) Odzieży Różalii Ocipkiewicz szwaczki z pod n. 325 g. 3, 2) pieniądze i innych przedmiotów Jana i Juljanny Stefańskich małżonków szynkarz z pod n. 265 w g. 9, 3) pieniądze p. Katarzyny Szpaczek żony c. k. urzędniczki, 4) koralik złoty i takieje bransoletki p. Maryanny Klosakiewicz z pod n. 197 w g. 2, 5) łyżek srebrnych p. Józefa Cerber na Piasku, 6) odzieży ogrodnika z domu n. 198 w g. 8, 7) odzieży p. Tomasza Zielińskiego z pod n. 133 na Piasku, 8) zegarka złotego i tabakerki srebrnej p. L. Klemensiewicza, 9) zegarka złotego z lańcuszkiem także złotym p. Ludwika Reid jubilera z pod n. 26/7 w gm. 1.

W miesiącu czerwcem 1853.

1) Algierki p. Wojciecha Aleksandra Skórczyńskiego komornika sądowego z pod nr 677 w g. 5, 2) sukien p. Jędrzeja Ciemińskiego c. k. urzędniczki z pod n. 283/4 w g. 3, 3) słoniny, sadła i szmalcu p. Jana Irezykowskiego szynkarza z pod n. 77 na Kleparzu, 4) odzieży i pościeli p. Franciszka Chmielika nauczyciela muzyki z pod n. 32 na Piasku.

Z wykazu tego okazuje się, iż stosunek kradzieży wykrytych do niewyszledzonych jest w kwietniu jak 15 do 1, w maju 6 do 1, w czerwcu 13 do 1; a zatem średni stosunek w tych trzech miesiącach jest jak 10 do 1.

(762)

N. 339. C. K. TRYBUNAŁ (716)

Wielkiego Księstwa Krakowskiego. W myśl art. 12 ustawy hipotecznej z roku 1844 c. k. Trybunał po wystąpieniu wniosku Prokuratora, wzywa wszystkich prawo do spadku po Franciszku Majsingerze mieć mogących, aby z takim w przeciągu trzech miesięcy do c. k. Trybunału zgłoszili się, w przeciwnym bowiem razie, spadek rzeczony składający się z ruchomości i kamienicy pod l. 16 w Gm. II m. Krakowa położonej, zgłaszającej się Franciszce, z domu Weitschacher Igo s. l. b. Kneil, powtórnego Majsingerowej pozostałej wdowie po upływie powyższego terminu na zasadzie umowy przedślubnej w dniu 13 kwietnia 1845 r. w Ofymiecu między małżonkami Majsingerami zawartej, przyszanym zostanie. Kraków 12 maja 1853 r. (3) Sędzia prezydujący, Brzeziński. Z. sekr. W. Płonczyński.

N. 3727. CESARSKO KRÓL. TRYBUNAŁ (712)

Wielkiego Księstwa Krakowskiego. Na zasadzie art. 12 ustawy hipot. z r. 1844, wzywa wszystkich mogących mieć prawo do spadku po Janie Fuchsie pozostałego, a składającego się oprócz ruchomości: 1) z kamienicy pod l. 539 w Gm. V położonej, 2) z dwóch sklepów w Sukienicach w Rynku głównym m. Krakowa położonych Nr. 29 i 32 oznaczonych, 3) z summy 10,000 złp. na realności Nr 21 w Gm. I, 4) z summy 4000 złp. na tejże realności, 5) z summy złp. 5000 na realności Nr 341 w Gm. III, 6) z summy złp. 300 na realności Nr 556 w Gm. V, 7) z summy złp. 10,000 na realności pod l. 50 w Gm. I, 8) z summy złp. 12,200 na realności pod l. 113 w Gm. VI, 9) z summy złp. 30,866 na dobrach Płaza w okręgu W. Ks. Krakowskiego, 10) z summy złp. 66,660 na kamienicy pod l. 1034 w Gm. 5, 11) z summy 16,465 złp. jako reszty summy pierwotnej złp. 19,360 na dobrach Radomyśla w cyrkule Taradwskim w Galicyi ces. austriackiej ubezpieczonych, aby się z takowymi prawami w terminie trzech miesięcy od niniejszego ogłoszenia rachując, z dowodami prawa spadkowe wykazującymi zgłoszili, w przeciwnym bowiem razie spadek w mowie będący zgłaszającym się Franciszce Józefie dwóch imion Gortlerowej i Józefie obdarowanym dzieciom także Kazimierzowi Girtler i Józefie z Girtlerów Janowskiej, tudzież Kunegundzie Helenie dwóch imion Maczyni, w częściach na nich z prawa przypadających, przyszanym zostanie. Kraków dnia 23 czerwca 1853 r. (3) Sędzia prez. Brzeziński. - Z. sekr. W. Płonczyński.

N. 3220. SEDZIA C. K. TRYBUNAŁU (697)

Wielkiego Księstwa Krakowskiego. Komissarz upadłego handlu Nachmanna Gottlieba. Postępując w duchu art. 40 k. h. ks. III., wzywa wierzycieli upadłego handlu Nachmanna Gottlieba, ażeby się w dniu 6 sierpnia r. b. o godzinie 3 popołudniu w domu władz sądowych przy ulicy Grodzkiej pod l. 106 w sali posiedzeń c. k. Trybunału wydziału III. osobicie lub przez pełnomocników, przed podpisaniem jako Komissarzem tegoż upadłego handlu stawiłi - celem ustanowienia potrójnej listy Syndyków tymczasowych c. k. Trybunałowi handlowemu do kamianowania przedstawić się mających. Kraków 24 czerwca 1853 r. (3) A. Gubarzowski.

(702) Obwieszczenie PISARZ CES. KRÓL. TRYBUNAŁU Wielkiego Ks. Krakowskiego.

Podaje do publicznej wiadomości, iż na żądanie p. Maryanny z Berdauów Hawrankowej w asystencji i z upoważnieniem męża swego p. Franciszka Hawranka kupca w mieście cyrularnym Bochia Galicyi ces. austriackiej działającej, także zamieszkałej, tuż w mieście Krakowie u pełnomocnika swego Jana Kautego Kleszczyńskiego adwokata pod l. 625 przy małym rynku zamieszkałego do tej czynności obrane zamieszkanie mającej, sprzedane będą przez licytacyą publiczną w drodze przymuszzonego wywłaszczenia realności Nr. 27, 28/29, 30 na Kazimierzu przy Krakowie w Gm. VI miejskiej przy ulicy publicznej Wieliczka zwaną ku Podgórze prowadzącej sytuowane, z głównych zabudowań frontowych murowanych parterowych, oraz facyat, niemniej pierwszego piętra w środkowej realności, tudzież tylnych zabudowań murowanych i różnych przybudynków z piwnicami oraz z ogrodu owocowego, kawałka gruntu ornego i wszelkich przynależności składające się, do parafii kościoła Bożego Ciała należące, na wschód frontem z ulicą publiczną Wieliczka zwaną, na południe z realnością Nr. 26 p. Franciszka Rechmana i dalej z ogrodami realności Nr. 25 p. Sowgina, p. Franciszka Jabłońskiego Nr. 24, oraz p. Gajdzińskiej realnością Nr. 188/190 względnie gruntu ornego, na wschód położonymi i dalej przez ten grunt orny na południe z gruntem p. Gajdzińskiej dwiema drzewami większemi, trzema małymi i jednym większym, oraz trzema topolami przegradzonym, na zachód przez grunt z placem do realności Nr. 37/8 p. Izaaka Schöberga należącym dwiema wierzbami i dwiema drzewkami ograniczonym, na północ z ogrodami tegoż p. Izaaka Schöberga, szpitala starozakonnego do pola czyli gruntu dotykającym przez parkany we filarach, dalej z tylnymi i frontowymi zabudowaniami realności Nr. 32 sukcesorów Jakóba Adlera według aktu zajęcia graniczące, pierwsze do samego p. Ignacego Okońskiego, zaś ostatnia do obojga małżonków Ignacego i Józefy Okońskich należące, a to na satysfakcyę summy 6000 złp. i kwoty 370 złp. oraz procentów i kosztów do aktów urzędowych z d. 17 października 1843 r. z d. 3 października 1845 r. przed notaryuszem Franciszkiem Jakubowskim spisanych i na pomienionych realnościach hipotecznie zabezpieczonych p. Maryannie Hawrankowej należących się. Zajęcie tych realności skutecznym Ignacy Piekarski c. k. komornik sądowy w d. 19, 22, 25, 27, 28 i 29 sierpnia 1851, tudzież 1, 3, 23 i 26 września t. r., którego treść do wykazu hipotecznego zajętych nieruchomości pod d. 3 października 1851 r. do Nru 711 dziennika hipotecznego wniesiona została.

Cena szacunkowa i warunki licytacyi zajętych realności pp. Ignacego i Józefy Okońskich małżonków wyrokami c. k. Trybunału M. Krakowa Wyd. II z d. 11 listopada 1851 r. i z d. 27 lipca 1852 r., tudzież wyrokiem c. k. Trybunału Wyd. II z dnia 10 maja 1853 r. cenę szacunkową po niedoszłej licytacyi zniżającym, ustanowione są następujące:

- 1) Cena szacunkowa zajętych realności pod l. 27 28/29 i 30 na Kazimierzu przy Krakowie w Gminie VI położonych na pierwsze wywołanie ustanawia się w summy złp. 40,514 gr. 8 2/3 mon. polską kurant, która na trzecim terminie licytacyi w braku licytantów do 2/3 części to jest do summy złp. 27,009 gr. 20 mon. pols. kurant zniżoną zostanie.
- 2) Chęć kupna mający złoży na vadium 1/10 część ceny szacunkowej powyższymi warunkami ustanowionej to jest summy złp. 4051, od składania którego Maryanna z Berdauów Hawrankowa sprzedaż popierająca jest wolna.
- 3) Nabywca zapłaci wszelkie koszta popierania licytacyi do rak i za kwitem adwokata sprzedaż popierającego a to zaraz po prawomocności wyroku też koszta zasadzającego, równie obowiązany będzie zapłacić podatki zaległe gdyby się jakie okazały stosownie do przepisów prawa.
- 4) Wiederkauffy i summy instytucyjne gdyby się jakie okazały pozostaną przy nieruchomości z obowiązkiem opłacania od takowych przez nabywcę procentów po 5/100 od daty nabycia, nie czekając skutku ukończenia klasyfikacyi.
- 5) Wypłaty warunkiem 2 i 3 licytacyi wymienione, nabywca potrąca sobie z ceny wylicytowanej, resztującą zaś summy do uzupełnienia ceny ofiarowanej przy realnościach pozostała wypłaci za asygnacyami sądowymi po prawomocności wyroku klasyfikacyjnego z procentem po 5/100 od daty nabycia.
- 6) Niedopełniający któregokolwiek warunku licytacyi, nabywca utraci vadium na korzyść wierzycieli i dłużnika i oprócz tego nowa licytacya na koszt jego i niebezpieczeństwo zawodnego nabywcy, a nigdy na jego korzyść ogłoszona będzie.
- 7) Gdyby kto wciągu tygodnia po stanowczem przysądzeniu o 1/3 część ceny wylicytowanej więcej zaplanował, obowiązany będzie złożyć takową w de-

pozyt sądowy wraz z wadium i dopełnić formalności prawem przepisanych.

8) Po dopełnieniu warunku 2 i 3 licytacji, nabywca otrzyma dekret dziedzictwa i odład wszelkiej korzyści z nabytej realności do niego należącej...

9) Wolno będzie nabywcy wypłacić tak kosztą jako też i szacunek monetą kurs w kraju mającą, ale według będnącego kursu do monety polskiej w czasie wypłaty.

Sprzedaz wspomniana odbywać się będzie na Audyencji c. k. Trybunału W. Księstwa Krakowskiego przy ulicy Grodzkiej pod L. 106 w Krakowie...

Do sprzedaży tej wyznaczają się trzy terminy:

- 1. na dzień 27 września
2. na dzień 28 października
3. na dzień 29 listopada

Wzywają się przeto na takową licytacją wszyscy chcą kupna mający, tudzież wierzyciele prawo rzeczowe mający...

Widerakiewicz.

N. 5200. (767)

Steckbrief

zur Verfolgung und Habhaftwerdung des flüchtigen, des Verbrechens des Betruges dringend verdächtigen Salpeterfabrikanten Leopold Kohn.

Derselbe ist von J. munitz in Mähren gebürtig, gegen 45 Jahre alt, israelitischer Religion, von mittlerer Grösse, mehr schwächlichen Körperbaues...

Edykt

[N. 1576.] Moca którego urząd polityczny w Gromniku nieobecnych do wojska powołanych: Józefa Wojcika z Brzezowy N. 101. Szlame Steinlauf z Gromnika N. 112. Leybe Schindel z Pleśny N. 2 i Pawła Górala z Lidzyna N. 18...

Inseraty.

W handlu J. Jahna w Tarnowie

znajduje się znaczny zapas kapeluszy męskich popielitych i szlomych po bardzo miernej cenie. jako też szkło stołowe szlifowane, mydło z ziół Dra Borolarda, aromatyczna Pasta na zęby Dra Sain de Boutemard, Woda Anatherin...

Ważne dla gospodarzy wiejskich

właśnie wyszło z druku i jest do nabycia w księgarni F. BAUMGARDTENA w Krakowie jako też we wszystkich księgarniach w kraju i za granicą...

„O użyciu Gipsu i Kości“ jako nawóz.

Svo. 1853 r. — Cena 15 kr. mk. Taż sama księgarnia poleca zarazem Szanownej Publiczności swój świeżo przybyły transport papieru ozdobnego francuskiego, kopert, nadzwyczaj tanich rycin kolorowanych i czarnych...

REWALENTA ARABSKA pp. Barrydu Barry i spółka w Londynie.

Maka ta łatwa do strawienia i smaczna, leczy, bez pomocy innych lekarstw, wszystkie, w opisach Rewalenty Arabskiej, przytoczone choroby, w krótkim czasie i bez wszelkich innych zachodów...

onie i niszczące choroby, uwalniając od straszliwych cierpień, przywróceniem siły i zdrowia. — Autentyczne dowody po 1000kroć sprawdzane we wszystkich częściach świata, a nawet i w naszych okolicach, gdzie tyła ludzi, używając Rewalenty Arabskiej...

„Barry du Barry et C. 77 Regent-Street London“

na pieczęci wyrażonem, jest fałszowana — tudzież że prawdziwej Rewalenty Arabskiej dostać można jedynie u naszego Głównego Agenta Karola Herrmanna w Krakowie...

W Galicyi: Karol Haempel, Thom. Jasiński w Białej. Ign. Brosig, St. Warzeszkiewicz w Wadowicach. Ant. Kasprzykiewicz, Paweł Niedzielski w Bochni. Józ. Jahn w Tarnowie. F. Jaskiewicz w Rzeszowie. Bracia Juskie...

W Królestwie Polskiem: St. Chmurzyński w Miechowie, Leon Mozdzeński, Franc. Przybylski w Kielcach, Leon Wolski, W. Olszewska w Radomiu, Karol Beńczykiewicz w Lublinie, Henryk Kremki, St. Rozmanith, Leon Staliński, Sob. Szostkiewicz w Warszawie, Jan Ferensowicz w Częstochowie, Jan Technikiel, H. Hartig w Kaliszu, J. Schoenfeld w Łowiczu, Jan Wizniakiewicz w Piotrkowie, Dobrzański w Płocku, F. Dutreppi et Comp. w Sandomierzu, B. Drewes et Comp. w Suwałkach, T. d. Więckowski w Mińsku. w Austrii: Bracia Halbauer w Peszcie; Jungwirth Ct. w Linz; P. Maader w Pradze, F. Willmann w Bernie.

główny skład tych pastylek, które wypróbowane i uznane zostały przez radę lekarską francuską za najdoskonalszy środek naprzeciw wż takim słabościom piersiowym,

Jako to: grypie, katarowi, kaszlowi, chrypie — znajduje się dla Galicyi, Krakowa i Król. Polskiego u Kar. Herrmanna w Krakowie. (Cena pudełka 40 kr. mk.) Tychże pastylek dostać można we wszystkich przezemnie poprzednio podanych i upoważnionych handlach do sprzedania Rewalenty Arabskiej.

SOK Z ZIOŁ STYRYJSKICH

wyrabiany przez J. Purgleitnera w Gratz. Środek ten lekarski jest zbawienym w dolegliwościach piersiowych, gardłowych, katarowych, w astmie, kaszlu, chrypie, duszności, gruppie, kolkach, suchotach płucowych, zgoła, przeciw wszelkiemu zapaleniu we wnętrzym. Można go dostać u Karola Herrmanna w Krakowie, który posiada skład główny dla Krakowa, Galicyi i Królestwa Polskiego.

Cena butelki kr. 50. Od przesłania z opakowaniem 2ch butelek (mniej nad dwie nie ekspeduje się), płaci się kr. 20.

J. Purgleitner w Gratzu. ZAHN-PASTA

Wynalazku Dr. Pfeffermann w Wiedniu. Masa aromatyczna w porcelanowych puszkach — najlepszy środek do czyszczenia i konserwowania zębów, znajduje się w handlu Karola Herrmanna w Krakowie. Cena 1 puszki zkr. 1 kr. 12.

Cukierki angielskie

fruchtowe, wyborne. — 1 fant zkr. 5. u Karola Herrmanna.

Herbaty prawdziwej Rossyjsko-Chińskiej

karawanami sprowadzonej, w paczkach opłombowanych, odebrałem świeży transport. 1 fant herbaty czarnej z kwiatem zkr. 3. 3 1/4. 4 1/2. 5 1/2. 7. 12. 15. 1 1/2. 2 1/2. 3 1/2. 4 1/2. 5 1/2. 7. 12. 15. którą na prowincyo za nadesłaniem należności swoim kosztem odstawiam.

Wyroby z srebra chińskiego.

(China Silber). najnowszego fasonu, sprzedaje po cenach fabrycznych. Karol Herrmann w Krakowie.

W roku zeszłym, miałem zaszczyt ogłosić szanownej publiczności w niniejszym czasopiśmie o rozpoczętych czynnościach

Stowarzyszenia ZABEZPIECZENIA OGNIOWEGO LIPSKIEGO.

Dzisiaj pozwalam sobie powtórnie zwrócić jej uwagę na korzyści jakich to stowarzyszenie zabezpieczającym przez nader umiarkowaną opłatę premii i pewnością zabezpieczenia udziela.

Zaufanie i wziętość jakich stowarzyszenie to doznaje w prowincjach państwa Austriackiego od r. 1837, również jak i w innych państwach Europejskich, na które przez rychłą pomoc, rzetelne wynagrodzenie szkód i udowodnioną pewność w zabezpieczeniu sobie zasłużyło, są rękojmią, że i w tym kraju zaletami temi uzyska ogólne zadowolenie, a Główna Agencja, jakoteż i niżej wymienieni Subajenci polecają szanownej publiczności gotowość swą w udzielaniu wszelkich zażądanych informacji.

- w Żywcu Pan Jan Adolf Borkowski
„ Dombrowy „ Edward Fränkel
„ Tarnowie „ Szymon Goldmann
„ Nowym Sączu „ Samuel Holländer
„ Bochni „ Paweł Niedzielski
„ Wadowicach „ Flor. Scholtz
„ Kętach „ Grzegorz Ströya
„ Myślenicach „ Karol Szwansa
„ Jasle „ Bracia Stefańscy
„ Brzesku „ Wolf Haller
„ Nowym Targu „ Karol Laur
„ Wieliczce „ Józef Pangowski

Dan w Krakowie w czerwcu 1853 r. Z Głównej Agencji c. k. koncessionowanego Lipskiego stowarzyszenia ogniowego, H. Mendelsohn. (629—4-9)

In Folge hohen k. k. Statthalterei-Erlasses aus Lemberg am 7ten Juli 1853 Z. 19,005 wurde Sr. Excelenz dem Herrn Grafen Anton v. Mitrowski das Landesbefugniß erteilt, auf seiner Herrschaft Miscowa bei Zmigrod in Galizien eine chemische Zündwaarenfabrik zu errichten, und dadurch der Beweis geliefert wie sehr es einer hohen k. k. Statthalterei am Herzen liegt, die Industrie in Galizien zu heben und durch die Ertheilung dieses Befugnisses so vielen Menschen Gelegenheit gebothen zu haben, durch Arbeit ihren Lebensunterhalt finden zu können.

Der Unterzeichnete giebt sich die Ehre es zur Kenntniß einer verehrten P. T. Kaufmanschaft zu bringen, und die Versicherung auszusprechen, dass diese

k. k. landesbefugte

Zündwaarenfabrik

alles Mögliche aufbiehen wird um den Wünschen eines geehrten P. T. Publikums in allen Theilen der chemischen Erzeugniß zu entsprechen. Ferd. Hanno, Director d. k. k. landesbefugten Zündwaarenfabrik des Grafen Anton v. Mitrowski. Miscowa am 28. Juni 1853. — per Zmigrod. (708-3)

Księgarnia i wydawnictwo dzieł katolickich

zawiadamia, iż wyszły świeżo z druku następujące dzieła: Odpowiedzi na zarzuty ducha czasu przeciw kościołowi, przez X. Segur, tłomaczone z 23 edycyi. Złp. 2.

Żywoty Biskupów kijowskich i czerniechowskich. Dzieło ozdobione drzeworytami, wydanie staranne po łacinie i po polsku. Złp. 4.

48 nowych obrazków Świętych Pańskich, rytowanych na stali, z życiorysem i modlitwą po polsku. Wyłączny skład Mszalów, Breviarzy i ksiąg liturgicznych, p. Hanick drukarza uprzywilejowanego Stolicy Apostolskiej i Propagandy Rzymskiej.

Mszal ozdobnie oprawny. Zlr. 15 mk. Breviarz w 4ch tomach. Zlr. 6 mk.

Breviarze dla różnych zakonów katolickich, również jak i Horae Diurnae i Martyrologia.

Nowy dobór papierów listowych: Papier Empereur. — Papier Impératrice.

Nowy transport 208 rozmaitych dzieł ilustrowanych paryskich.

Wyjdą niebawem z druku

oprócz dawniej ogłoszonych: O rozkładzie chemicznym ciał przez Bazana.

Żywot bł. Andrzeja Boboli, dopiero co kanonizowanego, z ryciną wyobrażającą tego Świętego.

Drugie wydanie Kazań i Mów przygodnych X. Antoniewicza.

Wizerunek Pana Jezusa ukrzyżowanego, zdjęty z rzeźby w kościele Panny Maryi, opatrzony modlitwą drugostronnie X. Karola Antoniewicza. (721-3)

ORGANY KOŚCIELNE

o dziesięciu głosach i drugie o sześciu, w najnowszym sposobie zbudowane, głośnie i melodyjne, w cenie bardzo umiarkowanej, są u podpisanego do sprzedania, za których trwałość i dokładność zaręczam. — Na listy frankowane odpowiadam w Krakowie przy Nowym Świecie, N. 225. (7) A. Sapalski, orgarmistrz.

Staraniem i nakładem **JULIUSZA WILDTA** w Krakowie

wyjdzie w końcu miesiąca września

KALENDARZ POWSZECHNY

na Rok 1854.

Ani starań możebnych, ani znacznych kosztów nie oszczędzałem, aby ten drugi, że tak się wyrażę **CODZIENNIK**, pod każdym względem praktyczniejszym i użyteczniejszym uczynić; aby, ile tylko można było, życzenia Szanownej Publiczności zaspokoić. Poniżej podaję treść jego — i upraszam zwrócić nań łaskawą uwagę, by się przekonać o słuszności mego powyżej twierdzenia. — **Cena tegoż** — pomimo kilkunastu do osnowy przyłączonych drzeworytów, pomimo większej objętości, co do liczby arkuszy, i co do gęstszego druku — **pozostaje ta sama, to jest, 45 kr. mk.**

Przeszłego roku wydałem **Wzywaniem do obwieszczeń**, i dzisiaj niniejszemu toż ponawiam. Pokazało to doświadczenie, i ubiegłego lata oznajmiłem: **„iż przeczytane na rogach ulic mimochodem jakie ogłoszenie, rzut przedki oka na ostatnią stronicę Czasopisma nie zatrzyma w pamięci szczegółów, które kupiec, przemysleńca, przedsiębiorca lub rzemieślnik pragnąłby codziennie czytelnikom przed oczy przedstawić; że zatem umieszczenie tychże w KALENDARZU POWSZECHNYM, który codziennie jest w ręku wszystkich stanów ludzi, najlepiej się do upowszechnienia doniesień o tym lub owym przedmiocie przyłożył może. Ogłoszenie przedmiotów i firm stałych, najkorzystniej mogą być polecane na tym polu. — Wzywam więc uprzejmie wszystkich w tym interesowanych, żeby jak najspieszniej zgłoszenia się do podpisanego poczynili — a to najdalej do połowy września. —**

Cena od każdego wiersza w połowie oktawy dużego formatu książki drukiem drobnym lub za przestrzeń takiegoż 6 kr. mk. Równocześnie pozwalam sobie zwrócić jeszcze uwagę Szanownej Publiczności, że mając 15ty Rok KALENDARZA POWSZECHNEGO, mojego wydania, w pewnej ilości na składzie — **zniżam cenę jego z 45 kr. na 30 kr.** — dla dogodności i nabycia tym, którzy go niemają — mianowicie z tego powodu, że w Kalendarzu na rok 1854 będzie dalszy ciąg rozwoju niektórych materij. — Nabyć go można wprost u mnie, albo przez zamówienia we wszystkich księgarniach Państwa. **J. Wildt.**

Treść Kalendarza Juliusza Wildta na rok 1854.

ODDZIAŁ I.

- 1) Kalendarz zwyczajny astronomiczny, ozdobiony miniaturami.
- 2) Kalendarz kościelny katolicki, ruski.
- 3) Kalendarz słowiański.
- 4) Odmiany światła księżycowego.
- 5) Tabelle wschodu i zachodu słońca i księżyca.
- 6) Charaktery miesięcy i pór.
- 7) Przepowiednie zmian powietrza według 100-letn. kalendarza.
- 8) Kalendarz przysłowiowy i wróżbiarski.
- 9) Nabożeństwa na każdy miesiąc roku w kościołach krakowskich.
- 10) Wykaz abecadłowy świętych i świąt.
- 11) Wykaz zaćmień słońca i księżyca.
- 12) Planety większe widzialne.
- 13) Przestrogi i zwyczajniki dawne.
- 14) Rozmaitości.
- 15) Wyrachowanie lat od znakomitszych wydarzeń aż do obecnego roku.

ODDZIAŁ II.

- A) Część kościelna: Święte Kollegium, Kardynałowie-księża, Kardynałowie-tytułowi itd.
- B) Część rodowodowa: a) Szczegółowa genealogia Domu Cesarzowsko-Austryackiego. b) Przegląd rodowodowy wszystkich monarchów Europy.
- C) Część statystyczna: a) Cesarstwa Austryackiego. b) Państw europejskich, Brazylii i Stanów Zjednoczonych.

D) Część literacka: a) Życiorysy znakomitości literackich: Krzeszowskiego, Korzeniowskiego (z rycinami) i Mikołaja Kopernika. b) Brama Floryańska (z ryciną). c) Rodzina Serbska (z ryciną). d) Z Jasienicy dumki przy obrzędach.

E) Część gospodarcza: Rocznik ogrodniczy. — a) Kwietnik. — b) Jarzyny. — c) Winnica. — d) Pszczelnictwo z rycinami. — O wystawie gospod. i przemysł. w Krakowie w czerwcu 1853 r.

F) Rozmaitości: O telegrafach z ryciną. Taryfa pobieranych opłat od depesz telegraficznych. Koleje żelazne — odległości, stanowiska, ceny. C. k. poczta austriacka: a) Rozporządzenia odnoszące się do poczty listowej. b) Rozporządzenia poczty wozowej.

Krótki szematyzm wojskowy Państwa austriackiego. Tabliczka stęplawa. Wykaz dokumentów prawnych głów porządkiem abecadłowym ułożony wraz z ich ceną stępla.

Wykaz monet prawny obieg w Cesar. Austr. mających. Wykaz targów i jarmarków na całej kraju powierzchni w Galicyi się odprawiających.

Znaczniejsze jarmarki zagraniczne porząd. abecadłowym. Staropolskie sekreta. Tabella obrachowania procentów odsetków. Ogłoszenia prywatne. (754-1-3)

W Dołędze w obwodzie Bocheńskim wysprzedaje się stajnia z bydła szwajcarskiego, złożona z krów i jałowika — oraz buhaj holenderski, należący do najpiękniejszych jakie w roku zeszłym sprawdzone były. Wszystko sprzedaje się po bardzo umiarkowanej cenie, tak, że rzeźnik przy trochę lepszym utrzymaniu, wydany kapitał z dobrym procentem niezawodnie odbierze. (765-2-3)

Dzierżawca z Podgrodzia obwodu Tarnowskiego poszukuje gorzelnika zdającego, któryby się podjął za złożyć się mającą w trzeciej ręce odpowiednią kaucyę, wydać z korekta płokanych ziemniaków i dwóch garncy siodu 12 kwart 31-stopniowej okowity. Chęć mający objęcia tej posady zechce się pisemnie pod adresem M. J. pocztą Dembica lub osobiście, dla porozumienia się względem zapłaty w miesiącu posiadzenia dzierżawy zgłosić. (745-1-3)

Bei unserer eiligen Abreise nach Berlin, erlauben wir uns, allen Gönnern und Freunden ein herzliches Lebewohl zu sagen. Leopold Schäffer, Kapellmeister. Carl Bohrer, Opernsänger. (759)

Życzący sobie rodzice przygotować dzieci przez wakacje do szkół realnych, mogą dostać ucznia, który skończył kurs trzeci techniczny. Bliższa wiadomość w Administracji Czasu. (769-1-3)

Życzący sobie rodzice przygotować dzieci przez wakacje do szkół realnych, mogą dostać ucznia, który skończył kurs trzeci techniczny. Bliższa wiadomość w Administracji Czasu. (769-1-3)

D^ra Suin de Boutemardt
aromatyczna
ZAHN-PASTA.

Gdy życie różnych proszków na zęby, jak się widzieć daje, nie tylko nie jest dostatecznym do zupełnego oczyszczenia zębów z wszelkiego osadu i wrócenia im napowrót ich szkliwa, lecz działają także te środki w kształcie proszku, na trwałość, częścią szkodliwie na dziąsła, częścią na szkliwo zębów, te działania były powodem do długoletniego zbioru doświadczeń i badań nad wynalazkiem stosowniejszego kształtu środka na zęby, wypadkiem zaś tych uśiloowań jest Dra Suin de Boutemardt aromatyczna Zahn-Pasta.

Ma bowiem ta Pasta kształt mydła, wypróbowana, która ze skutkiem wzmacniającym dziąsła, zarazem niezawodnie, nieszkodliwie czyszczenie zębów, przeszkodę w tworzeniu się na zębach zwierzęcych i wegetacyjnych parasitów, jakoteż dobroczynny wpływ na całe wnętrze ust i tychże oder łaczy, i słuszenie przeto jako najlepsza zaleconą być może, co do poluru i konserwy zębów, *tej tak istotnej części ludzkiej piękności i zdrowia*, i dla zapobieżenia chorobliwym afekcyom tychże jest usposobiona.

Zahn-Pasta Dra Suin de Boutemardt z obecnego stanowiska kosmetycznej chemii, może być najdostateczniejszą ze względu na polur zębów przeznaczoną.

Prawdziwa do nabycia jedynie tylko jest u **p. Józefa Bartla w Krakowie.** (580-3-4)

Czyniąc zadosyć licznym pisemnym i ustnym zapytaniom o oznaczenie czasu wyjazdu mego z tutejszego miasta, o którym poprzednio w gazecie „Czas“ zawiadamiłem; oznajmiam, iż zmuszony jestem wyjazd mój z powodu licznych zatrudnień całkiem zaniechać. **J. S. Ujhely, dentysta.** (753-2) Ulica Sławkowska naprzeciwko h. telu Kocza, N. 377.

ADOLF SZACHNER,
pieczętarz,
przeniósłszy się do narożnego sklepu N. 80 Gm. I. przy ulicach Grodzkiej i Szerokiej, naprzeciw placu Franciszkańskiego, ma zaszczyt polecić Szanownej Publiczności swój wybór pieczętek krajowych i zagranicznych, oraz przyrządek wszystkim obywatelom pod względem wykonania biletów wizytowych, gazików herbowych itd. — słowem wszystkiego, co do obrębu rytownictwa należy — za najumiarkowaną cenę zadosyć uczynić. Osoby, które zamówią pieczętki — mogą zarazem przy odbiorze mieć takowe na listowym papierze odbite. (733-4-6)

Dziś w sobotę, to jest, dnia 23 lipca **wielkie przedstawienie** na dochód rodziny pp. Józefa, Edwarda i Maryi Wandriachek.
Heute Samstag d. 23 Juli grosse Benefiz-Vorstellung für die Familie Joseph, Edward und Marie Wandriachek.

Jutro w niedzielę, to jest dnia 24go lipca niezawodnie ostatnie **wielkie wyszcigi o nagrodę,**

na zakończenie wielkie mimiczne widowisko: **Abd-el-Kader czyli zdobycie Mazegrany,** tudzież **wielki skok konia z dwoma osobami** przez most spalony na 12 stóp.

Morgen Sonntag den 21sten Juli grosses unweiderufflich letztes **Kunst- u. Preis-Wettrennen,** nebst zum Schluss einer grossen mimischen Darstellung **Abd-el-Kader oder d. Erstürmung v. Mazegrany** nebst dem **grossen Sprung des Pferdes mit 2 Personen über eine 12 Fuss abgebrannte Brücke.** (771)

ANTONI CZAPLINSKI, zarządca drukarni.

(718) Zwraca się uwagę Szanownej Publiczności i handlujących na (6-8)

wysprzedają kompletną handlu pod firmą:
WOLF DEUTSCHER

na Stradomiu w domu Rosenzweigów pod N. 18.

wysprzedaje **po cenach niżej fabrycznych** wielki zapas towarów jedwabnych, bławatnych, materij na meble, płócien, płócienek, web i wszelkich innych do tego fachu należących towarów. Dla handlujących i kupujących *en gros*, znaczny rabat.

Za najwyższem
c. k. Przywilejem

D^rA HARTUNG

Approbowany przez
kr. pruski Fizykat w Berlinie.

POMADA Z ZIOŁ

do wzniesienia i wzmocnienia wzrostu włosów służąca.

Cena słoika z przepisem do używania 50 kr. mk.

Pomada ta złożona jest ze składu wzbudzających, pożywnych soków i roślinnych ingrediencyj; użyte do tego zioła są to celujące z swęj wiosiennej ozdoby, które przez swe skuteczne treści i dobrane korzenie wzmocnione, swęj świeżęj siły organizmowi u lzielają. Przez używanie pomady z zioł Dra Hartung, nabiera skóra głowy, nowęj i pełnej siły substancyj, cebulki zaś włosów stają się tak cudownie ożywione iż do świeżego wzrostu wzmocnione i nagłone zostają.

Przytęm doświadczeniu skutecznych szczególnych przymiotów, cena jęj jest tak niską, że środki na włosy Dra Hartung, najsluszniej jako najlepsze i najtańsze w tym rodzaju sumiennie zalecone być mogą. Należy jednak, dla zająś mogących naśladowań łaskawie na to zwracać uwagę, że flaszki i słoiki są opieczętowane, na szkle stemplem opatrzone, i że w każdym miesiącu jeden tylko rzeczywisty skład Dra Hartung środków na włosy założonym jest. Znajduje się w Krakowie u **p. Józefa Bartla** w Rynku Nr. 339 na pierwszym piętrze. (763-1-9)

Z KORY CHINY OLEJEK

do konserwowania i upięknienia wzrostu włosów służący.

Cena flaszki z przepisem do używania 50 kr. mk.

Ten olejek składa się z wygotowania najprzedniejszej kory Chiny z dodatkiem eterycznych olejków i balsamicznych środków. Działa bardzo dobroczynnie na włos i jego grunt utrzymując ich oboje w gibkości i od wyschnięcia zachowując. Olejek z kory Chiny Dra Hartung może być przeto głównie z korzyścią użyty, przytęm wzroście włosów, którym się jeszcze w normalnym i zdrowym stanie znajduje, albowiem energią wzrostu włosów żywo ożywia i same włosy o nadzwyczajną gęstość i delikatność jedwabiowi podobną przypriawia.

Ten olejek składa się z wygotowania najprzedniejszej kory Chiny z dodatkiem eterycznych olejków i balsamicznych środków. Działa bardzo dobroczynnie na włos i jego grunt utrzymując ich oboje w gibkości i od wyschnięcia zachowując. Olejek z kory Chiny Dra Hartung może być przeto głównie z korzyścią użyty, przytęm wzroście włosów, którym się jeszcze w normalnym i zdrowym stanie znajduje, albowiem energią wzrostu włosów żywo ożywia i same włosy o nadzwyczajną gęstość i delikatność jedwabiowi podobną przypriawia.

(763-1-9)

KONSTANTY SOBOLEWSKI, Redaktor odpowiedzialny.

w Drukarni Czasu.